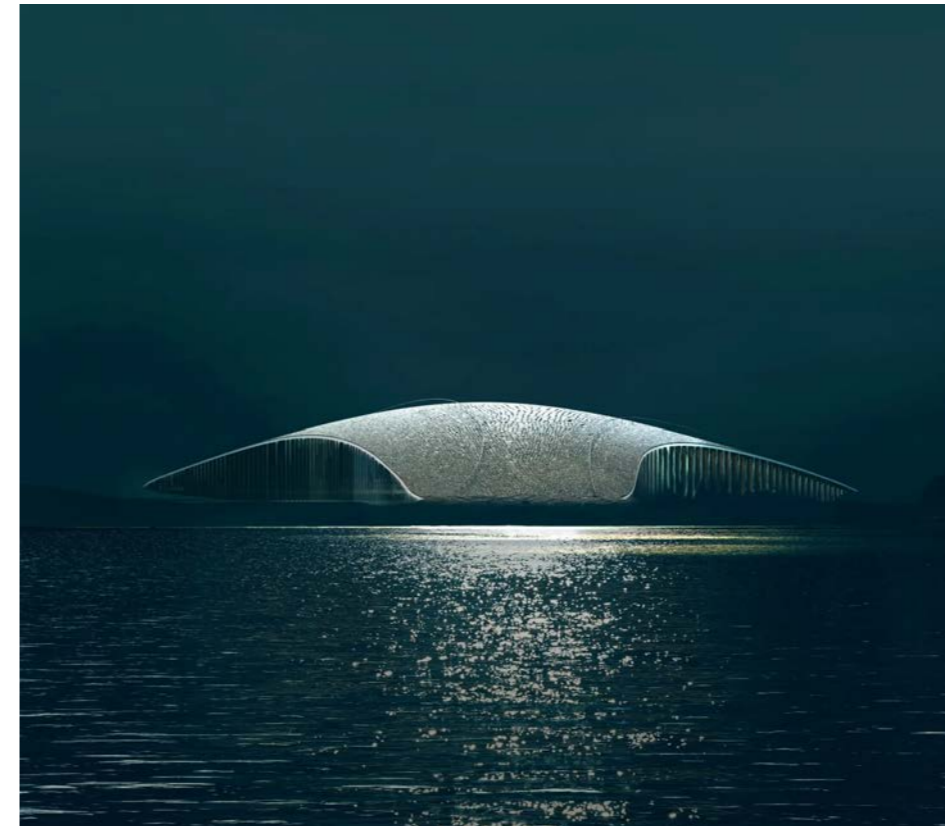

OPPGAVEFORSTÅELSE

21.09.2023

LAA350

...eller en ny forståelse av oppg.forståelsen
...eller hvordan er din forståelse unik ift.
andres forståelser av samme oppg.forståelse?

The Whale
*to forskjellige tolkninger
av samme oppgaveforståelse.*

Norwegian University of Life Sciences
Department of Property and Law

Tin Phan, M.Arch.
Research Fellow
www.tin.uno
www.airstudio.no

DAGENS OPPLEGG

En ren teoretisk, men strategisk øvelse!
ikk'no design presenteres i dag!

intro

45 min

mini-forelesning

- oppgaveforståelse i ulike settinger.
- bakteppe, kriterier, eksempler.
- besvare en utlysning og en leveranse.

oppgave

60 min

lese et "konkurransen-underlag"

- identifisere de normative, særegne faktaene.
- tilføye nytt underlag - supplement.
- omformulere fakta til forslag.

co-creation

60+ min

etablere et felles underlag

- samle inn funn i et felles doc.
- etablere en slags "game-plan".
- diskusjon i plenum.

BAKTEPPE

spillereglene, teknikaliteter, mulighetsrom(?)
fra 1) utlysning, 2) tilbud til 3) leveranse.

UTLYSNING

Eksempel på kriterier laget av Hokksund kommune for et mindre teknisk anlegg som skal mest sannsynlig inn til detaljregulering:

Hva er en oppg.forståelse?

For å kvalifisere deg til en utlysning om offentlig anskaffelse av en plan- og designprosjekt, så må du/ditt team sende inn bl.a. en oppg.forståelse (2 sider) + teamsammensetning (2 sider), som er et tilleggsdokument du vurderes etter.

Utlysningen følger ofte disse "juridiske" formatene:

- **prekvalifisering**, en forhåndsvurdering til å delta.
- **mulighetsstudie**, utredninger, rapport osv.
- **parallelloppdrag**, "designet" medvirkningsprosess.
- **konkurranse**, ide, åpen, invitert, begrenset, utvikler+konsulent osv.

I hvilken kontekst er et slikt dok. viktig?

Lov om offentlig anskaffelser... Som gjelder offentlig sektor, et format som privat sektor også benytter seg av.

Oppgaveforståelse – Mal for besvarelse

Oppgaveforståelse, henvises til pkt. 7.2 i konkurransegrunnlaget, ber tilbydernes evne til å sette seg inn i prosjektet og dets utfordringer samt leverandørens løsningsforslag med hensyn til byggfag, driftskonsept og estetikk. Ved bedømmelsen legges det vekt på om leverandøren har løsningsforslag som gir en merverdi og viser faglig innsikt i oppgavene. Nedenfor følger en mal for hvordan oppgaveforståelsen bes besvart.

Oppgaveforståelsen skal basere seg på Kravspesifikasjonen med Ytelses- og funksjonsbeskrivelsen se Vedlegg A. På grunnlag av sammenhengen mellom henvisning til byggeteknisk standard, krav fra byggherre og ønsket ytelse i bygg og tekniske fag, skal tilbyder beskrive sine forslag til løsninger. Det henvises primært til (Y)-Ytelser i kravspesifikasjonen.

- Byggfag
  - Legg ved en planløsning og fasade tegning
  - Angi brutto/netto areal (hvor effektivt er bygget – dvs hvor mye av bruttoarealet er til direkte nytte ihht hovedfunksjonene)
  - Beskriv hvordan bygget kan utvides til 2 alt 3 etg mht konstruksjon og krav til UU og brann
  - Beskriv valg av overflater utvendig og innvendig i bygget med tanke på uttrykk og robusthet for oppheng, skader og slitasje.
  - Beskriv takløsning med fall, tekking, gesims og nedløp
  - Beskriv vindusløsning
  - Beskriv valg av dørkvalitet og utvendig kledning mht kravet om 15 års levetid
- Driftskonsept
  - Beskriv kort forslag til driftskonsept for teknisk anlegg med beskrivelse av valg av varme og ventilasjonsløsning for bygget. Angi kompleksitet og teknisk nivå på valgt anlegg. Beskriv styring av ventilasjon, el og varme – løsninger for samtidighet – baserer seg på drift når folk bruker bygget og de enkelte rom
  - Beskriv skallsikring av bygget.
  - Angi og spesifiser energiramma i bygget mht levert energi, og hvilke tiltak som er gjort i de ulike postene. Angi brutto energi.
  - Vis og underbygg årlige driftskostnader for bygget over 30 år. Viser til Vedlegg C1, som skal legges ved utfylt av tilbyder til tilbudet. Framhev robusthet og varighet. Angi et total regnskap over hele perioden med alle poster, også renhold og vaktmester, selv om de to siste er byggherres ansvar (det siste for å forstå betydningen av valgte løsninger). Beregninger av energikostnader skal 1 kr/kwh legges til grunn.
  - Beskriv hvordan løsningene vil påvirke inn klima (luftkvalitet, emisjoner).
- Estetikk
  - Vedlegg fasader og høyder på bygget
  - Vedlegg løsningsbeskrivelser av utvendige overflater

LOA aka eliteserien - Statens pott på 600 mrd.kr.

Regelverket skal sikre at pengene utnyttes best mulig, og at innkjøpene bidrar til et konkurransedyktig næringsliv.

Lov om offentlige anskaffelser

Loven gjelder når oppdragsgivere som nevnt i annet ledd inngår vare-, tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter, herunder konsesjonskontrakter, eller gjennomfører plan- og designkonkurranser, med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner ekskl. merverdiavgift.

Loven gjelder for følgende oppdragsgivere:

- a. statlige myndigheter,
- b. fylkeskommunale og kommunale myndigheter,
- c. offentligrettslige organer,
- d. sammenslutninger med en eller flere oppdragsgivere som nevnt i bokstav a til c,
- e. offentlige foretak som utøver forsyningsaktivitet som definert i internasjonale avtaler som Norge er forpliktet av og
- f. andre virksomheter som utøver forsyningsaktivitet på grunnlag av enerett eller særrett som definert i internasjonale avtaler som Norge er forpliktet av.

5.2.2 Del I – alminnelige bestemmelser som gjelder alle anskaffelser

Forskriften del I inneholder alminnelige bestemmelser som gjelder alle anskaffelser som er underlagt forskriften, med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100.000 kroner ekskl. mva. (99) For anskaffelser med en anslått verdi som er under nasjonal terskelverdi på 1,3 millioner kroner ekskl. mva. gjelder kun del I. For anskaffelser av helse- og

Nepotisme er dritt, konkurranse er bra!

konsulent: kampen om kremprosjektene (eks. ark, lark).

forslagsstiller: kampen om å designe (eks. byreg.) eller drifte/kjøpe (eks. eie.) kremtomter.

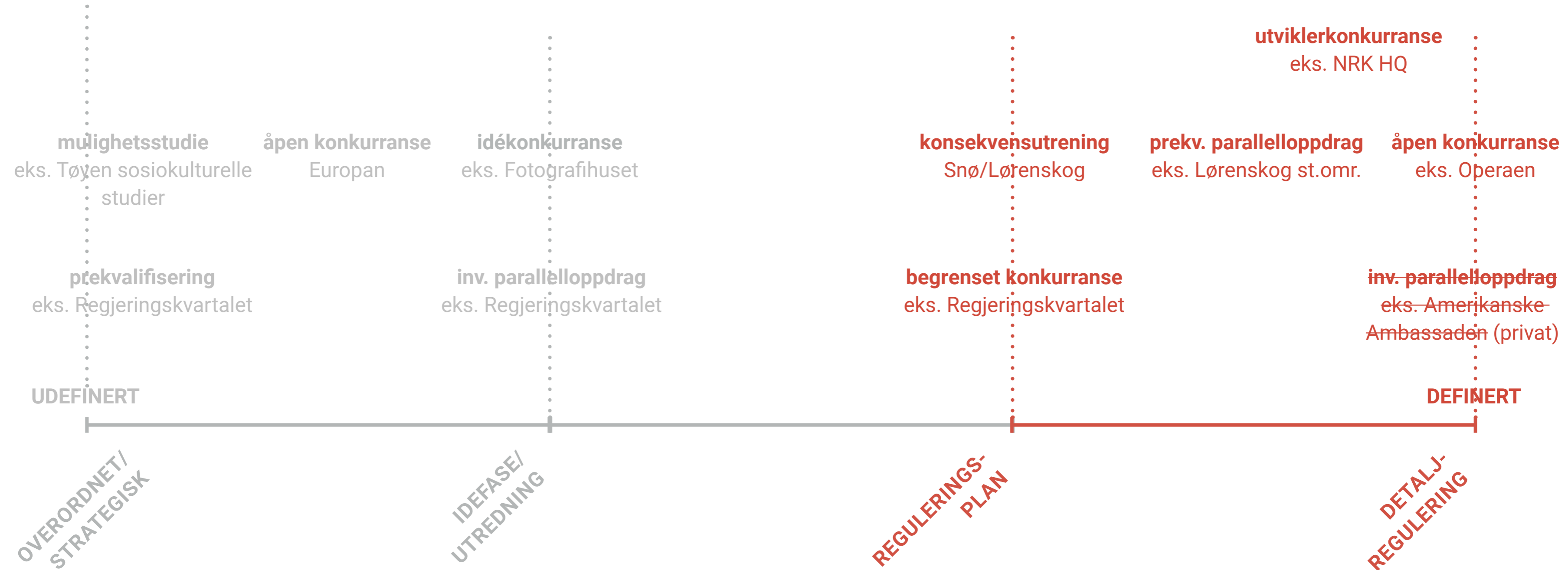
oppdragsgiver (stat, fylke, kommune): gjennomføre prosjekt på redelig/rettferdig vis (f.eks. eie., byreg.,)

Hvor i løypa er utlysningen?

Alle former for utlysninger må konkurreres om.
Forstå hvor i planprosessen utlysningen er,
fordi det påvirker hva du skriver i oppg.forståelsen:

- **autonomi** - jo tidligere, jo større mulighetsrom = dvs. mer åpen oppg.forståelse og åpenhet til input.
- **kompetanse** - jo senere/jo strengere krav = dvs. teknisk erfaring, prosjektledelse, økonomi osv.
- **gjennomførbarhet** - sannsynlighet for å få bygge det du har vunnet - "don't leave it up to chance".

*“...du må ha gjort minst tre skoler,
for å vinne en skoleutlysning”*

Referanseprosjekter

Tilbyder: du burde ha gjort noen skoler,
dersom du søker en skole-utlysning.

Alternativt: allier deg med noen som har gjort det.

Eks. Oslo Science City

Haptic Architects +
Tin.uno har ingen skoler.

DERFOR allierer vi oss med Cobe - som har referanser på skoler.

Cobe

Prosjekt: Papirøen
Oppdragsgiver: Udviklingselskabet CØ P/S
Kontaktperson: Jens Damgaard, E: jd@nordkranen.dk, T: +45 28 88 89 34
Art: Mixed use inkl. eierboliger (20.250 m2), offentlige boliger (6.750 m2), hotell (6.000 m2) og næringsboliger (7.000 m2,)
Omfang: 40.000 m2
Verdi: 912 mill. NOK
Tid: 1. premie i konkurranse 2016, under prosjektering, under realisering 2023
Sted: København, Danmark

Prosjekt: Deutzer Hafen
Oppdragsgiver: Köln Kommune, Moderne Stadt
Kontaktperson: Andreas Röhrig, E: roehrig@modernestadt.de, T: +49 221 2059420
Art: Masterplan for ny bærekraftig bydel i tidligere industrihavn
Omfang: 35 Ha inkl. 240.000 m2 bebyggelse
Verdi: N/A
Tid: 1. premie i konkurranse i 2016, pågående lokalplanarbeid
Sted: Köln, Tyskland

Prosjekt: ESS - European Spallation Source
Oppdragsgiver: ESS
Kontaktperson: Kent Hedin, E: kent.hedin@ess.se, T: +46 72 179 20 58
Art: forskningssenter inkl. protonakselerator, nøytronkanon, laboratorier og kontorer
Omfang: 100.000 m2
Verdi: N/A
Tid: 1. premie i konkurranse 2012, under prosjektering, under realisering 2025
Sted: Lund, Sverige

Prosjekt: Karen Blixens Plads
Oppdragsgiver: Bygningsstyrelsen for Københavns Universitet
Kontaktperson: Lasse Bang, E: lng@bygst.dk, T: +45 41 70 12 32
Art: Byrom i forbindelse med Københavns Universitet Søndre Campus
Omfang: 21.415 m2
Verdi: 114 mill. NOK
Tid: 1. premie i konkurranse 2015, realisert 2019
Sted: København, Danmark

Prosjekt: Bellakvarter
Oppdragsgiver: Solstra
Kontaktperson: Søren Raae Teisen, E: soeren.teisen@solstradevelopment.com, T: +45 70 22 02 82
Art: Masterplan for transformasjon av området rundt Bella Center og påfølgende lokale planer
Omfang: 470.000 m2
Tid: Anskaffet 2013, lokalplan godkjent 2014, under oppføring
Sted: København, Danmark

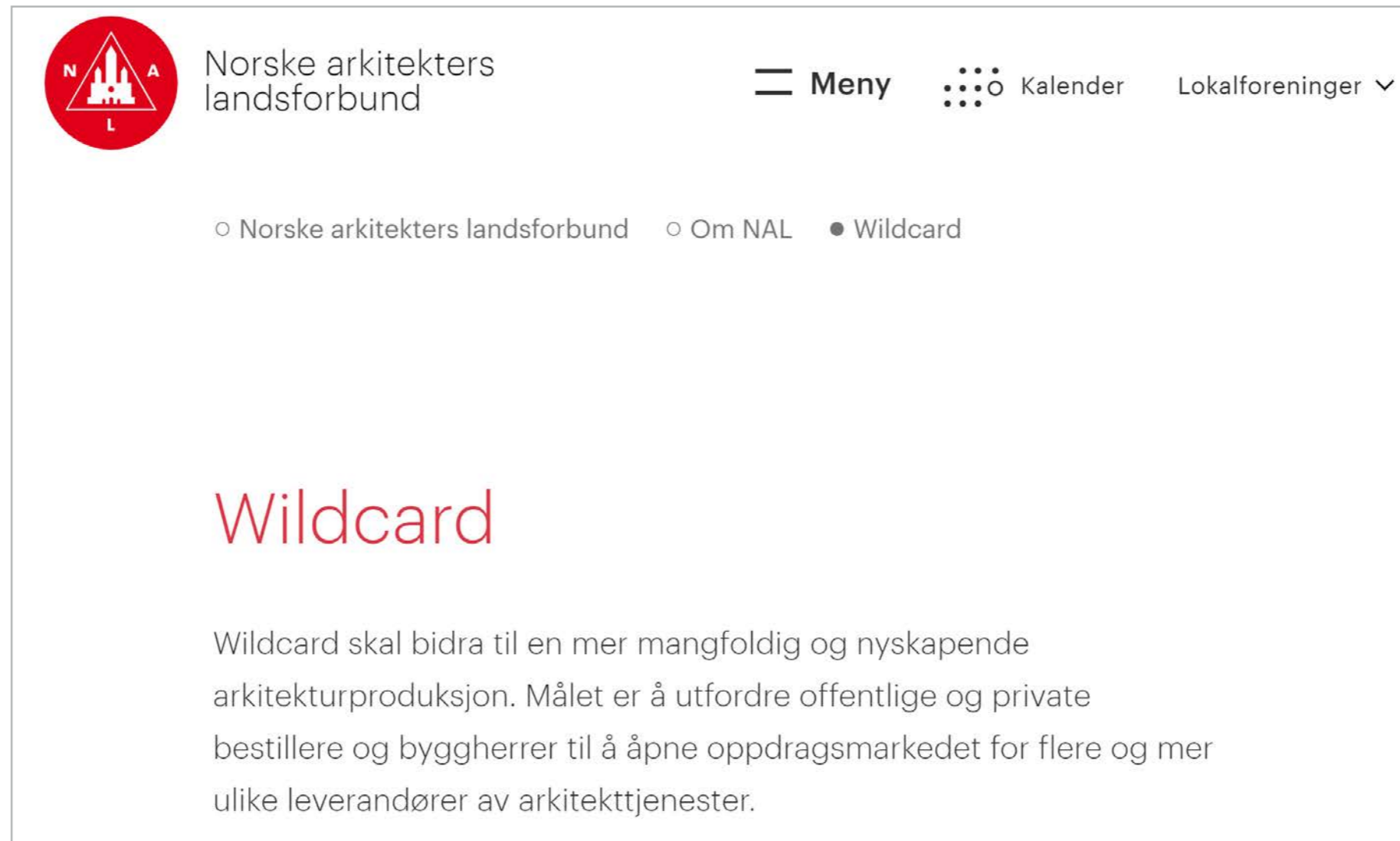

Prosjekt: Aalborg Universitet Science & Innovation Hub
Oppdragsgiver: Bygningsstyrelsen, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal
Kontaktperson: Lisa Sørensen, E: lis@bygst.dk, T: +45 41 70 10 14
Art: Universitetsbygning til Aalborg Universitet
Omfang: 8.500 m2
Verdi: 340 mill. NOK
Tid: anskaffet 2013, lokalplan godkjent 2014, under oppføring
Sted: Aalborg, Danmark

Wildcard-ordningen

“apprenticeship” mentalitet: et krav om at etablerte teams MÅ ta med seg et ungt, men lovende ark./lark. kontor. NAL fasiliteter ofte mange av disse LOA utlysningene.

The screenshot shows the top navigation bar of the NAL website. On the left is the NAL logo, a red circle containing a white triangle with the letters 'N', 'A', and 'L' at its vertices. To the right of the logo is the text 'Norske arkitekters landsforbund'. Further right are three navigation items: a hamburger menu icon followed by 'Meny', a calendar icon followed by 'Kalender', and 'Lokalforeninger' with a downward arrow. Below the navigation bar is a horizontal menu with three items: 'Norske arkitekters landsforbund', 'Om NAL', and 'Wildcard' (which is selected with a black dot). The main content area features the word 'Wildcard' in a large, red, sans-serif font. Below this, a paragraph of text reads: 'Wildcard skal bidra til en mer mangfoldig og nyskapende arkitekturproduksjon. Målet er å utfordre offentlige og private bestillere og byggherrer til å åpne oppdragsmarkedet for flere og mer ulike leverandører av arkitekttenester.'

Juryen:

gitt de spesifikke konkurranse forutsetningene:
er de **kompetente, rettferdige, relevante?**

- **Tilbud og leveranse:** jury(er) oppnevnes til å vurdere hvem som får delta og hvem som skal vinne. Ofte er dette to separate grupper.
- **Fasilitering:** enkeltkommunen + NAL går ofte sammen om dette.
- **Jurysammensetning:** 2 fra kommune, 1 fra ulike hold gitt program, 1 fra NAL, 1 oppnevnt av NAL.

KRITIKK

- **kompetanse:** er bestillingen klar iht. til programkrav (eks. helikopterplattform, -modell, logistikk)?
- **rettferdighet:** kan man være sikre på at juryen upartisk oppnevner en vinner iht. hva som er levert og ikke forslagsstillers renommé?
- **relevans:** dvs. representerer juryen de overordnede strategiske føringer for kommunen? Vurderes et forslag basert på at det faktisk vil gjennomføres?

**Jurybeskrivelse for Helikopterplattform i Bergen.
Dysfunksjonell juryering som har medført 3
innsigelsesrunder med full oppdekning av advokater
og nå en nøytral jurypart:**

5.5 Jury

Juryen består av til sammen 8 personer som skal bedømme utkastene i den begrensede plan- og designkonkurransen. Juryen vil få følgende sammensetning:

- To medlemmer fra Bergen kommune
- To medlemmer fra Helse Bergen HF, Drift/teknisk divisjon
- Ett medlem fra Luftambulansetjenesten
- Ett medlem fra Helse Bergen HF, Akuttmedisinsk avdeling
- Ett medlem fra Helse Bergen HF, Kirurgisk Service Klinikk

To av medlemmene er arkitekter og ett medlem er landskapsarkitekt. Juryens sekretær er arkitekt MNAL Gisle Nataas, NAL.

I løpet av juryeringen kan forslagene bli oversendt til ekstern rådgiver for vurdering knyttet til gjennomførbarhet av forslaget innenfor realistiske økonomiske og reguleringsmessige rammer.

Prinsippet om åpent/demokratisk marked

- vurderes innsendte tilbud rettferdig?
- følger oppdragsgiver sine egne kriterier?

AKTUELT / BRANSJE

Ber Nyhavna følge lov om offentlige anskaffelser

Nyhavna-saken fortsetter: Etter kritikk om manglende innsyn offentliggjorde Nyhavna Utvikling rapport om utvelgelsen. Nå ber politikerne selskapet følge lov om offentlige anskaffelser.

Det 76.000 kvadratmeter store området Nyhavna i Trondheim blir ett av de største transformasjonsprosjektene i byen det neste tiåret. Foto: Nyhavna utvikling

Publisert

18. januar 2023

Tekst:

Tidligere i sommer var det **mange som reagerte da Nyhavna Utvikling**, som er ansvarlige for utviklingen av området Nyhavna i Trondheim, **annonserte vinnerne i en prekvalifiseringsrunde bare få dager etter at fristen for innsending gikk ut.**

Hva inneholder et tilbud og evt. leveranse?

TILBUD - FOR Å KVALIFISERE/DELTA I EN KONKURRANSE:

- **Oppgaveforståelse** (2-3 sider)
- **Teamsammensetning** (1-2 sider)
- **CV/nøkkelpersoner** (5 stk)
- **Referanseprosjekter** (5-15 prosjekter for hele teamet).

LEVERANSE - ETTER KVALIFISERING, KRAV TIL INNLEVERT MATERIALET:

- **A1, 4 plansjer.**
- **Beskrivelse/tekst: /visualiseringer:**
  1. intensjoner og helhetsgrep
  2. overordnet grep
  3. funksjoner, sammenhenger, bruk (diagram)
  4. arkitektonisk kvalitet
  5. bærekraft
  6. gjennomførbarhet
- **Tegninger/visualiseringer:**
  1. sit.plan 1:500
  2. landskapssnitt, 2.stk 1.500
  3. plan, snitt, fasade 1.100
  4. diagram som viser sammenheng/funksjon
  5. rendering, 4 stk. fritt frem.
  6. rendering, 1 stk. fastbestemt view.
- **Kostnadsestimat:** totalt prosjektkostnad og honorarbudsjet.

Hva inneholder et tilbud og evt. leveranse?

rent hypotetisk, så skal du levere på hva du har lovet i tilbudet

TILBUD - FOR Å KVALIFISERE/DELTA I EN KONKURRANSE:

- **Oppgaveforståelse** (2-3 sider)
- **Teamsammensetning** (1-2 sider)
- **CV/nøkkelpersoner** (5 stk)
- **Referanseprosjekter** (5-15 prosjekter for hele teamet).

av erfaring, så er det ingen som "policer" at du oppfyller det du har lovet i et tilbud.

Tommelfingerregel!
I leveransen skal du levere på noe som oppdragsgiver ikke helt enda vet de ønsker.

LEVERANSE - ETTER KVALIFISERING, KRAV TIL INNLEVERT MATERIALET:

- **A1, 4 plansjer.**
- **Beskrivelse/tekst: /visualiseringer:**
  1. intensjoner og helhetsgrep
  2. overordnet grep
  3. funksjoner, sammenhenger, bruk (diagram)
  4. arkitektonisk kvalitet
  5. bærekraft
  6. gjennomførbarhet
- **Tegninger/visualiseringer:**
  1. sit.plan 1:500
  2. landskapssnitt, 2.stk 1.500
  3. plan, snitt, fasade 1.100
  4. diagram som viser sammenheng/funksjon
  5. rendering, 4 stk. fritt frem.
  6. rendering, 1 stk. fastbestemt view.
- **Kostnadsestimat:** totalt prosjektkostnad og honorarbudsjet.

Teamsammensetning/nøkkelpersoner

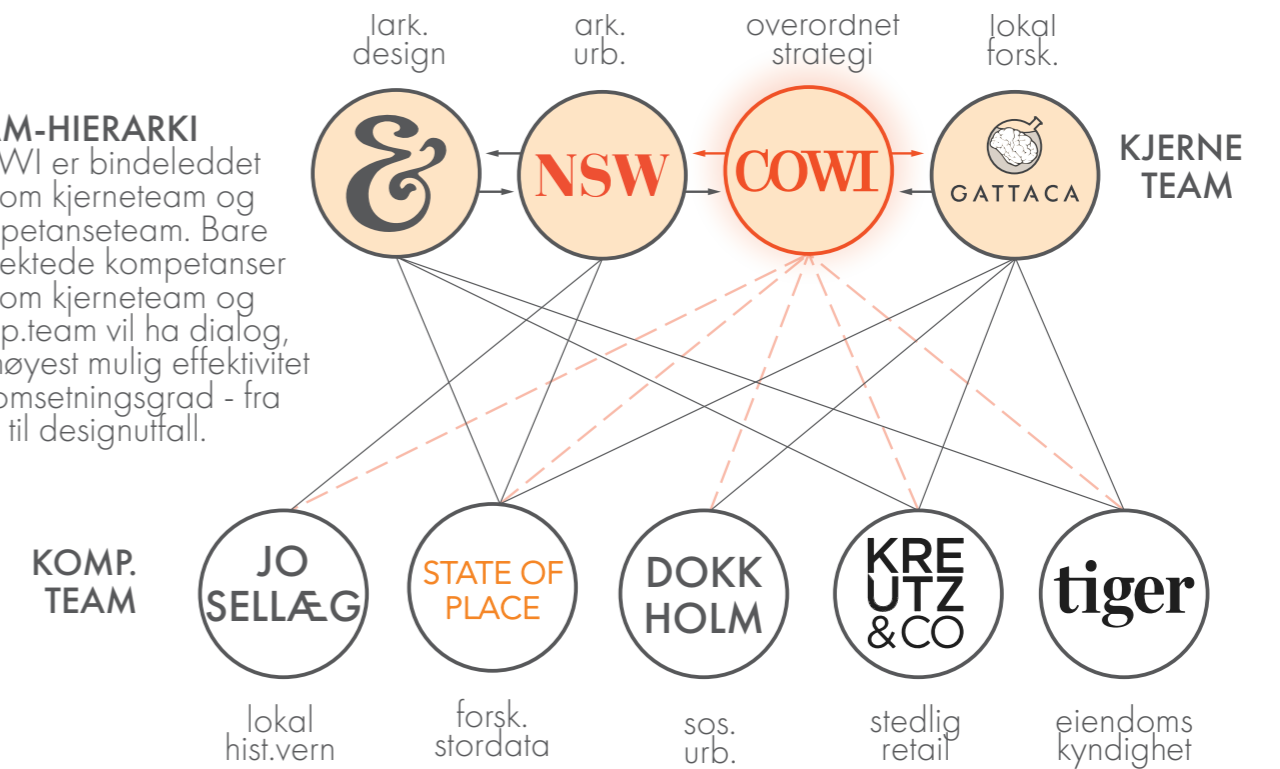
Motown formula: et "crew" med karakteristikk som dekker et bredt publikum.

Sammensetning: et "team" med kompetanseomr. som dekker et bredt behov.

Nøkkelpersoner: per CV burde skille seg ut fra hverandre og dekke spesifikasjoner i utlysningen.

seokjin	yoongi	hoseok	namjoon
- likes food - prettier than you - the mom friend - looks confused but isn't	- resting bitchface - looks mean but is actually a cutie - likes to sleep - probably a cat person	- is never sad - actually the sun - scream - laughs very loudly	- clumsy as heck - cute even tho won't admit it - wonders the meaning of life - philosophica
jimin	taehyung	jungkook	
- 0 to 100 real fast - sounds like a 12 year old - laughs at everything - help - wants to break rules but is afraid they'll get in trouble	- loves puppies - weird as fuck - polite - grammar is for losers - has too many friends but claims to be antisocial	- can do anything - your mum's favourite - wants to fight but is too shy - screams get rekt - memes	

TEAM-HIERARKI
COWI er bindeleddet mellom kjerneteam og kompetanseteam. Bare beslektede kompetanser mellom kjerneteam og komp.team vil ha dialog, for høyest mulig effektivitet og omsetningsgrad - fra funn til designutfall.

I lys av faktaene på bordet:

Hva stiller vi oss undrende til?

Hva konkluderer vi med?

Hvilket standpunkt tar vi som tilbyder/forslagsstiller/arrangør/oppdragsgiver?

- **Løypa:** hva slags muligheter har vi ved å delta tidlig/sent i løypa aka. planprosessen?
- **Kremprosjektene:** du kommer ikke unna at du må kjempe om dem mot andre tilbydere...
- **Tilbud:** hvor ligger mulighetsrommet for tilbyder i urettferdighet?
- **Tilbud/leveranse:** hva er mulighetene/begrensningene i at det ikke er sammenheng mellom de to?
- **Oppg.forståelse:** finnes det en oppskrift på dette? Kan man vinne alle offentlig anbud?
- **Oppg.forståelse:** plankekjøring eller genuint innspill?
- Juryen: hvordan responderer man som tilbyder, gitt at juryen er dårlig?
- **Fritt konkurransemarked:** muligheten for at en total "newbie" kan slå de etablerte kontorene?

TILBUD

strategier/tolkninger fra underlag-til-forslag
”hva er din/deres innfallsvinkel til utlysningen?”

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til parallelloppdraget.

Utdrag fra utlysningen:

*“Det skal bygges en **formidlingsarena** som også huser et nytt bibliotek, innbyggerservice, turistinformasjon og et nasjonalt besøkssenter for **Henrik Ibsen**. Prosjektet har som mål å bli nyskapende og **grensesprengende**, både i arkitektur og **innhold**.*

*3 Utvalgte teams for dette parallelloppdraget skal svare med 2/3 oppgaver for besvarelse (dvs. **wildcard** kontoret skal svare på de 2 siste pkt.):*

- 1. Få et godt underlag for valg av lokalisering for «Ibsenbiblioteket».*
- 2. Få innspill og ideer til utarbeidelsen av **rom- og funksjonsprogram** til neste fase i prosjektet.*
- 3. Få innspill på **hvordan bærekraftsprinsipper kan gi føringer** for videre utvikling av prosjektet.”*

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til parallelloppdraget.
hvem er leseren? hvordan "frir" vi til dem?

PhD på Ibsen.
Språk/
kultursnobb?

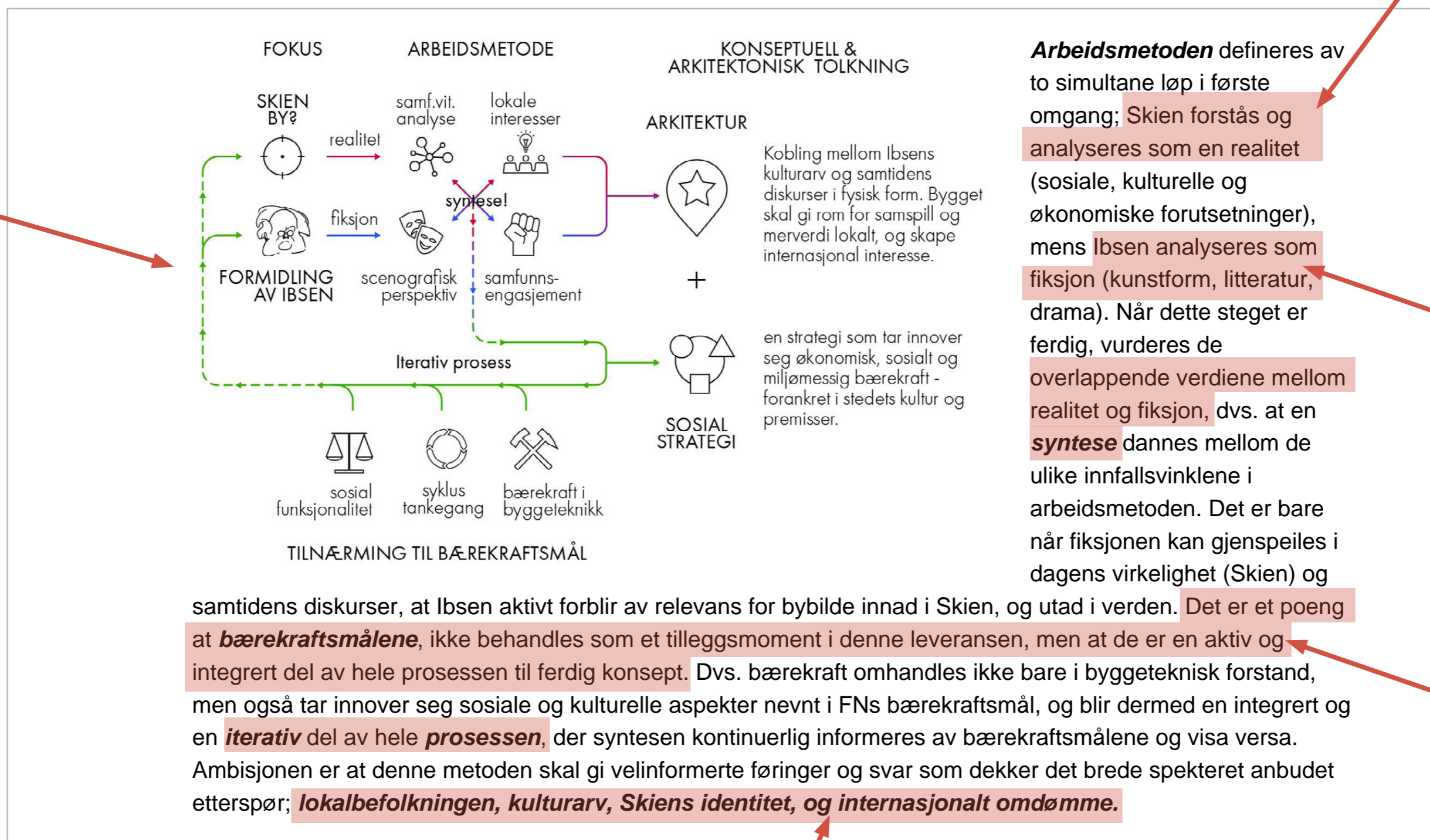
Prosjektleder
forfengelig prestisjejeger?

ny ordfører
en del å bevise?

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til parallelloppdraget.
utdrag fra vinnertilbud (100% score):

et diagram som vever både det ibsen, skien og bærekraft sammen i en arbeidsflyt

noe konkret for prosjektlederen

Arbeidsmetoden defineres av to simultane løp i første omgang; Skien forstås og analyseres som en realitet (sosiale, kulturelle og økonomiske forutsetninger), mens Ibsen analyseres som fiksjon (kunstform, litteratur, drama). Når dette steget er ferdig, vurderes de overlappende verdiene mellom realitet og fiksjon, dvs. at en **syntese** dannes mellom de ulike innfallsvinklene i arbeidsmetoden. Det er bare når fiksjonen kan gjenspeiles i dagens virkelighet (Skien) og

litt ordgytteri for phd dama

OBS! oppg.2 rom/ funksjonsprogram blir for dumt å besvare så tidlig som her...

samtidens diskurser, at Ibsen aktivt forblir av relevans for bybilde innad i Skien, og utad i verden. Det er et poeng at **bærekraftsmålene**, ikke behandles som et tilleggsmoment i denne leveransen, men at de er en aktiv og integrert del av hele prosessen til ferdig konsept. Dvs. bærekraft omhandles ikke bare i byggeteknisk forstand, men også tar innover seg sosiale og kulturelle aspekter nevnt i FNs bærekraftsmål, og blir dermed en integrert og en **iterativ** del av hele **prosessen**, der syntesen kontinuerlig informeres av bærekraftsmålene og visa versa. Ambisjonen er at denne metoden skal gi velinformerte føringer og svar som dekker det brede spekteret anbudet etterspør; **lokalbefolkningen, kulturarv, Skiens identitet, og internasjonalt omdømme.**

besvare oppg.3 med noe vagt, men passe ambisiøst nok...

rikelig med buzzord fra utlysningen...

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranse.

Utdrag fra utlysningen:

“Skien kommune skal gjennomføre arkitektkonkurranse for Ibsenbiblioteket på to lokaliseringalternativer; Meierikvartalet og Kulturkvartalet. Konkurransene gjennomføres som **to begrensede plan- og designkonkurranser**. Tilbydere kan velge å **delta i prekvalifiseringen på begge eller en av konkurransene**. Plan- og designkonkurransen er valgt for å gi et godt underlag for valg av lokalisering, for å få fram hvordan nasjonale oppgaver kan ivaretas, for kostnadsberegning av byggene og for å **gi grunnlag for engasjement av arkitekt** for videre prosjektarbeid.

Det skal velges ut **tre deltagere på hvert lokaliseringalternativ**; tre på Kulturkvartalet og tre på Meierikvartalet.”

komplett liste over underlagsmappen:

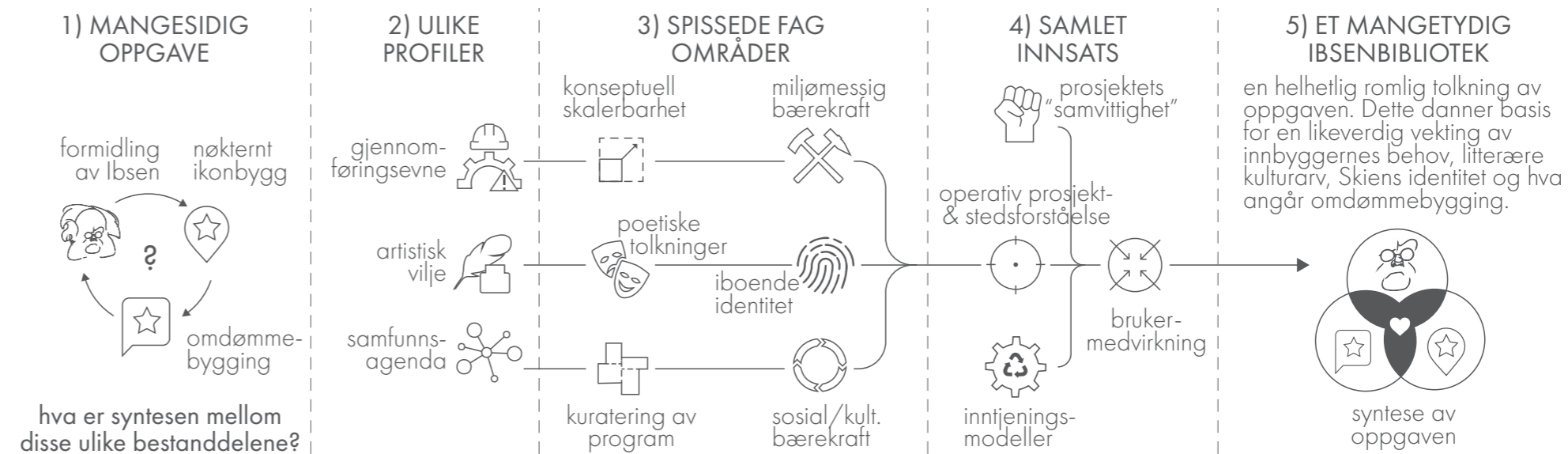
1.8.1 PROGRAM Kulturkvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	12,863 KB
1.8.2 PROGRAM Meierikvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	13,732 KB
1.8.3 Tjenester og typologier Ibsenbiblioteket	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	7,772 KB
1.8.4 Kommunedelplan sentrum	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	25,917 KB
1.8.5 Reguleringsplaner Meierikvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	6,342 KB
1.8.6 Grunnundersøkelser Kulturkvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	16,570 KB
1.8.7 Grunnundersøkelser Meierikvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	1,032 KB
1.8.8 Takstrapp Brunosten	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	1,907 KB
1.8.9 Takstrapp Meierikvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	13,897 KB
1.8.10 Ombruksvurdering	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	7,151 KB
1.8.11_0 Tegningsliste Kulturkvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	403 KB
1.8.11_1 A71-105 3. U03 (18,4)	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	69 KB
1.8.11_2 A71-104 4. U02 (22,10)	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	139 KB
1.8.11_3 A71-103 5. U01 (25,8)	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	164 KB
1.8.11_4 A71-102 6. 01 (30,3)	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	125 KB
1.8.11_5 A71-101 7. M (33,35)	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	90 KB
1.8.12_0 Tegningsliste Meierikvartalet	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	409 KB
1.8.12_1 Meierikvartalet u.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	86 KB
1.8.12_2 Meierikvartalet 1.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	115 KB
1.8.12_3 Meierikvartalet 2.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	92 KB
1.8.12_4 Meierikvartalet 3.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	153 KB
1.8.12_5 Meierikvartalet 4.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	110 KB
1.8.12_6 Meierikvartalet 5.etg.	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	101 KB
1.8.12_7 Meierikvartalet snitt	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	41 KB
1.8.12_8 Telemarksgt. 12	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	43 KB
1.8.12_9 Prinsessegata 2B alle etasjer	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	9,474 KB
1.8.13 Synergier Kulturkvartalet_notat fra Ibsenhuset	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	134 KB
1.8.14 Synergier Meierikvartalet_Notat	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	1,307 KB
1.8.15 Evalueringsrapport fase 1 parallelloppdrag	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	4,152 KB
1.8.17.a Kostnadsberegning	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	255 KB
1.8.17.b Ibsenbiblioteket - Arealtabell	28/05/2019 09:07	Microsoft Excel W...	13 KB
1.8.17.c Ibsenbiblioteket - Rombehandlingskjema	28/05/2019 09:07	Microsoft Excel W...	23 KB
1.8.18 Handlingsprogram for Skien sentrum	28/05/2019 09:07	Adobe Acrobat D...	4,206 KB
3.1 Ibsen -CV, ref.prosj	18/06/2019 13:08	Adobe Acrobat D...	13,284 KB
3.2 team + oppg.forståelse	19/06/2019 21:26	Adobe Acrobat D...	148 KB
3.3 team + oppg.forståelse + ref + CV	20/06/2019 00:41	Adobe Acrobat D...	21,510 KB
Ibsenbiblioteket P.O.	29/05/2019 16:05	Adobe Acrobat D...	421 KB
Konkurransegrunnlag -1	28/05/2019 11:15	Adobe Acrobat D...	186 KB

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranser.

pluss-i-boka nr.1: sikkert en god nok oppg.forståelse(?)

oppg.forståelse

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranser.

pluss-i-boka nr.1: sikkert en god nok oppg.forståelse(?)

pluss-i-boka nr.2: et team med track record i Skien sentrum

Team

Tin

Dagur Eggertsson

oppg.forståelse

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranser.

pluss-i-boka nr.1: sikkert en god nok oppg.forståelse(?)

pluss-i-boka nr.2: et team med track record i Skien sentrum

tabbe nr.1: suspekt track record på Tin.

Team

FYFY 1: latterliggjorde
prosjektleder foran ordfører.

FYFY 2: krevde altfor
mye penger til å utforme
konkurransen.

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranser.

pluss-i-boka nr.1: sikkert en god nok oppg.forståelse(?)

pluss-i-boka nr.2: et team med track record i Skien sentrum

tabbe nr.1: suspekt track record på Tin.

tabbe nr.2: overvurderte Dagurs starpower,
undervurderte prosjektleders forfenglighet...

FYFY 3:

lite starpower....
Team

FYFY 1: latterliggjorde
prosjektleder foran ordfører.

FYFY 2: krevde altfor
mye penger til å utforme
konkurransen.

FYFY 4 Kengo Kuma
konkurrent, vinner og massiv
starpower

Ibsenbiblioteket

prekvalifisering til 2 begrensede plan- og designkonkurranser.

pluss-i-boka nr.1: sikkert en god nok oppg.forståelse(?)

pluss-i-boka nr.2: et team med track record i Skien sentrum

tabbe nr.1: suspekt track record på Tin.

tabbe nr.2: overvurderte Dagurs starpower,
undervurderte prosjektleders forfengelighet...

tabbe 3: Tin overbeviste team om å gå for en fremfor begge konkurransene,
dermed halverte han vinner sjansene.

FYFY 3:

Team starpower...

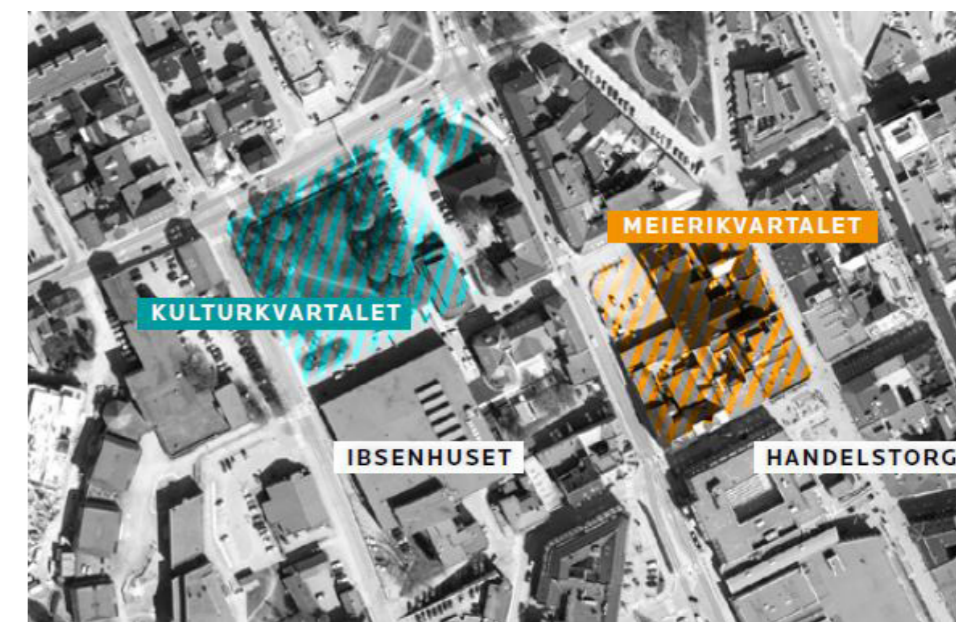

FYFY 1: latterliggjorde
prosjektleder foran ordfører.

FYFY 2: krevde altfor
mye penger til å utforme
konkurransen.

FYFY 4 Kengo Kuma
konkurrent, vinner og massiv
starpower

FYFY 5 Tin halverte både
vinner sjansene +
at han gikk for tomten med
kompleks eierforhold...

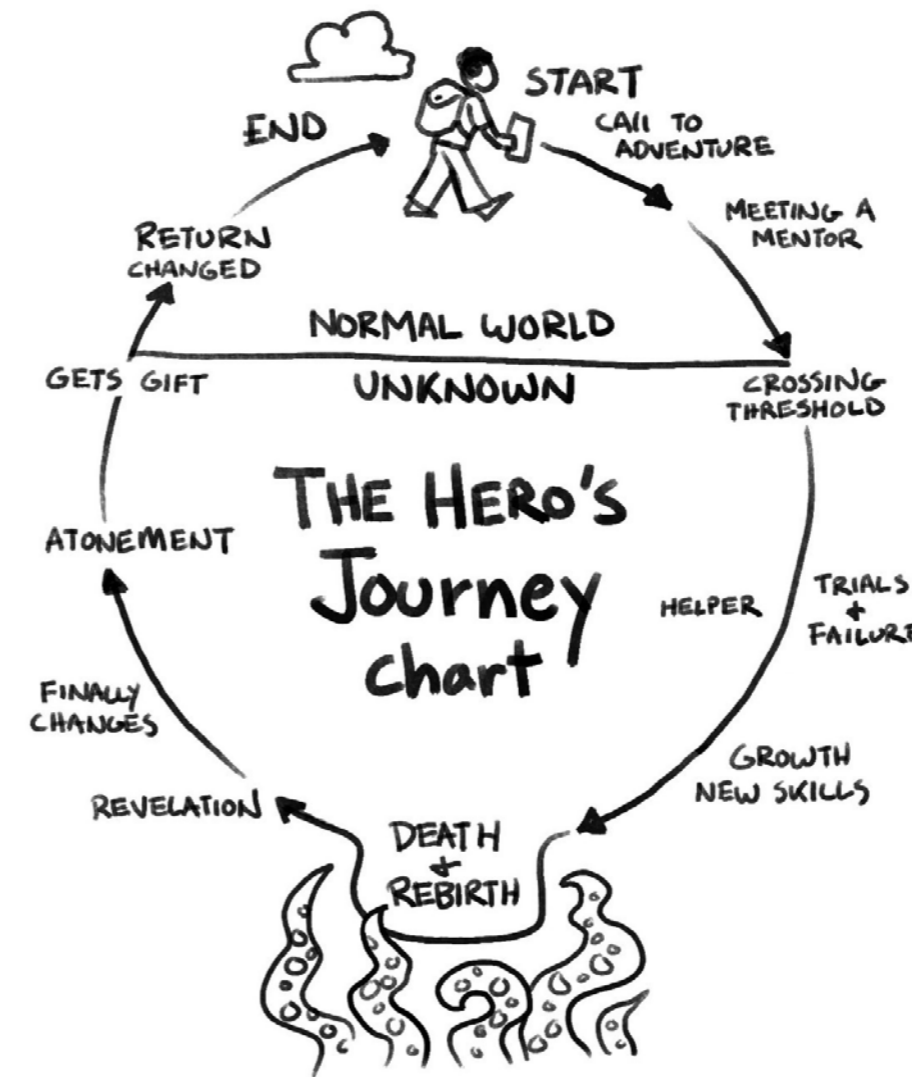
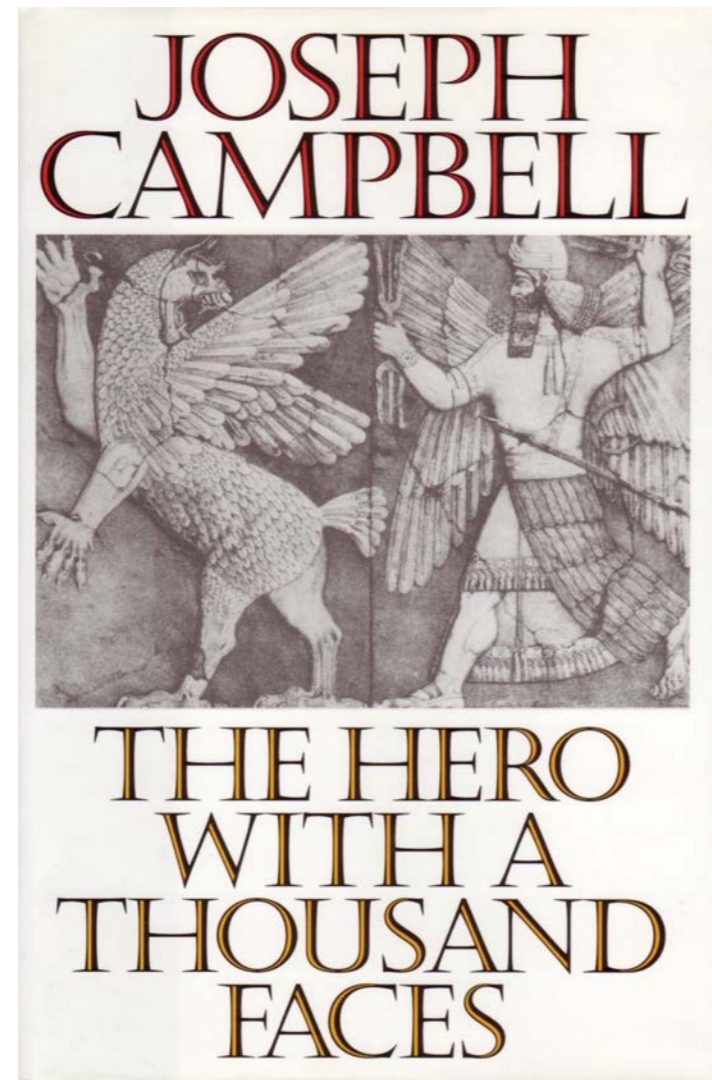
LEVERANSE

- tolkninger av en utlysning,
- til et konkret plan- og designforslag.
- Ikke-eksakt vitenskap.
- flere riktige svar, et mer interessant svar..
- ”strategizing”

Et narrativ

ikke undervurder en god fortelling -
nøkkelen til gjennomslag - pathos...

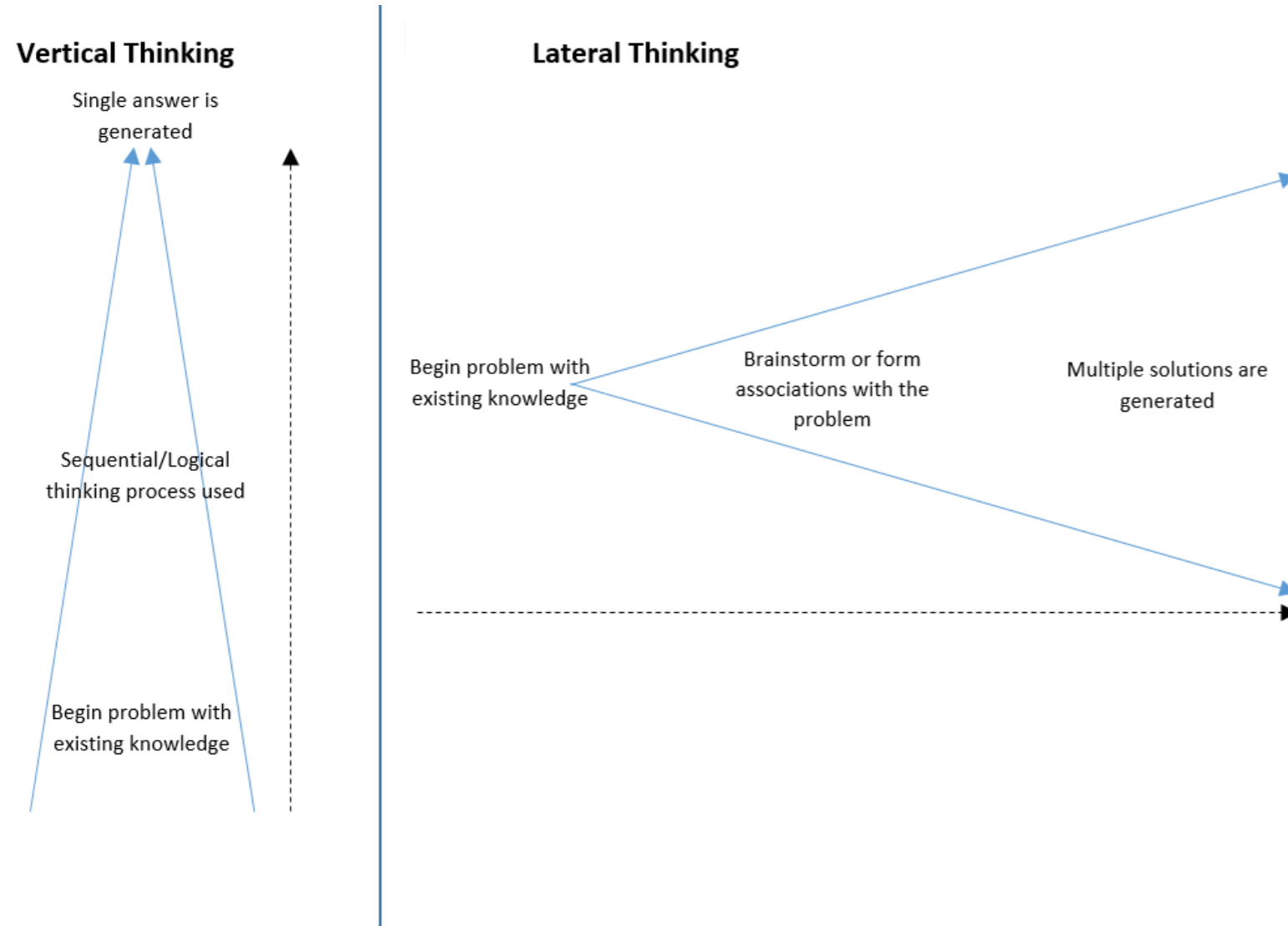
et organiserende grep å forklare et rikt, men fragmentert materialet til et helhetlig konsept

Et narrativ

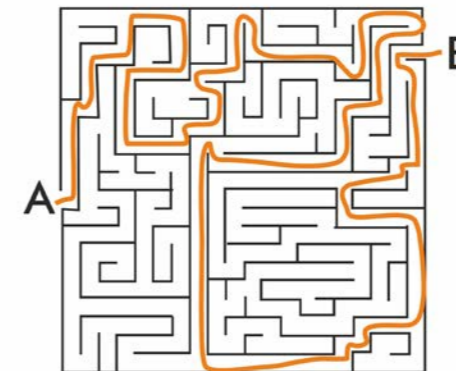
vertical: logisk, lineært resonnement

lateral: et stort hopp i resonnement, uventet, men logisk.

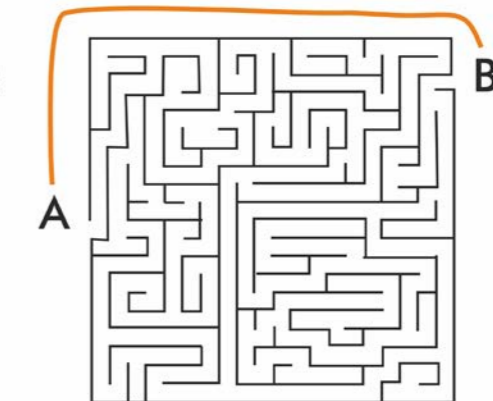
Traditional Logic

Making assumptions of what the rules are

Lateral Thinking

Disregarding 'implied' rules

*Vil ikke alle leveranser bli variasjoner av det samme,
dersom alle bruker samme
konkurransenunderlag/-utlysning?*

*supplement av data - en strategi til å tilby noe
kommunen ikke visste de trengte.*

Helikopterplattform i Bergen

Prekvalifisert til tilbudet for design + priskonkurranse..
Ny lesning av hvordan vi forholder oss til leveranse.

Nygårdstangen har i mange år vært bykjernens dynamiske transformasjonsområde, med stadige inngrep og endringer, store visjoner og ingen helhetlig plan. Mange har sett potensialet i landskapet, vannene, knutepunktet, beliggenheten og eksponeringen, og det har vært avholdt to store byplankonkurranser uten at det har vært mulig å samle trådene i et helhetlig byutviklingsgrep. Med brannstasjonen og svømmeanlegg/skole på plass og fast skinneføring til bybanen, er området nå modent for langsiktige konklusjoner.

Byrådet har vedtatt strategiprogram for vann mellom Lungegårdsvannene, området er var i Framtidens byer og var modellområde i EUs klimatilpasningsprosjekt MARE. Det er utredet mulighet for luftambulansbase, og det er presentert konkret interesse for å rive Bygarasjen og bygge bykvartaler rundt viadukten. Nybygg har kommet i Nonneseter og det pågår planlegging og bygging langs Vestre Strømkai. Utredning av effektivisering av jernbanegodsterminal forventes å gi tidshorisonntil når godsområdet kan transformeres til mer bykjerne.

I Byrådets tiltredelseserklæring (31.10.11) heter det at:

“Vi må legge til rette for flere boliger, arbeidsplasser og levende byrom. Dette vil vi gjøre blant annet på Nygårdstangen og Dokken. Enorme arealer i sentrum er i dag båndlagt til arealkrevende virksomhet. Vi ønsker å utvikle disse områdene og lage gode urbane bymiljø, med plass for boliger og arbeidsplasser.”

Samtidig er det klart at Nygårdstangen i langtid vil ha rolle som trafikkknutepunkt for kollektiv og biltrafikk, og gi plass til viktige beredskapsfunksjoner. Utdrøringen er å legge til rette for fruktbar sameksistens, spennende integrering mellom ytterpunktene i moderne byliv. Det er reguleringsplanens oppgave å skape vilkår for dynamisk byliv, der kvalitativt byopphold for borgere i alle aldre i beste bergenske allmenningstradisjon, kan finne plass mellom tøff infrastruktur.

Det skal skapes gode lekeareal i kollektivknutepunktet, kontorarbeidsplasser rundt seksfelts hovedveibro og badesvaberg under helikopterlandingsplassen, alt med universell utforming. Og mest av alt skal det skapes gode romslige og opplevelsesrike byrom for hovedpersonene, -de som går. Som verktøy for samling av tilsynelatende uforenlige funksjoner

har det vært benyttet 3 dimensjonal digital modell. Modellbildene viser et byromsmønster med romlige kvaliteter og landskapstilknytning som med fremtidsrettet formgivning av bygg og plasser vil kunne bli et levende byområde i god bergensk bytradisjon.

Midtveis i prosessen kom innspill om riving av Bygarasjen. Som erstatning for parkeringsplassene er det hentet fram et 25 år gammelt forslag om å bygge parkering under Smålungeren. Fornytt vurdering av alternativet gir grunn til å tro at det er mer realistisk enn tidligere antatt, og at det også kan løse andre problemstillinger for Smålungeren som vannkvalitet, klimatilpasning og gjennomføring. Nedkjørsel i Fjøsangerveien til mulig P-anlegg er vist i planen.

Det er også lansert forslag om å vurdere muligheten for at også Bymiljøtunellen kan få nedkjørsel i Fjøsangerveien. Dette er samordnet med innledende analyser for Bymiljøtunellen. Der er det konkludert med at eneste aktuelle alternativ på Nygårdstangen er i Lungegårdskaien mellom Bygarasjen og Godsterminalen, altså utenfor planavgrensningen til planen som fremmes her. Dessuten er anbefalingen i silingsrapporten at Dokken er et bedre alternativ enn Nygårdstangen.

Etter høringsrunden er planen ytterligere komprimert samtidig som utnyttelsen er økt betydelig. Varsel om tre innsigelsener er imøtekommet med justeringer av plan og bestemmelser.

Dette reguleringsforslaget, bestemmelsene og illustrasjonene tar mål av seg til å kombinere og integrere hele spennvidden av byens aktiviteter. Om det lykkes vil Nygårdstangen kunne bli bysentrums moderne levende pionerområde for urbane, klimatilpassede og bærekraftige løsninger. Kombinert med det beste av byens plantradisjon, med attraktive romforløp og allmenninger, vil også dette området kunne trekke turister og urbanister og gi en stolt identifikasjon for byens borgere.

Byrådsavdeling for byutvikling, klima og miljø. 10.9.2015

Henning Warloe
Byråd

mer enn bare heli!
noe om den sosiale urbane
konteksten og nærliggende
program aktiviteter.

Cues!

synergi mellom ulike
interesser på samme
sted.... (program overlapp)

landskapsgrep og
historiske føringer!

fysiske aktiviteter ved
Lungegårdsvannet!

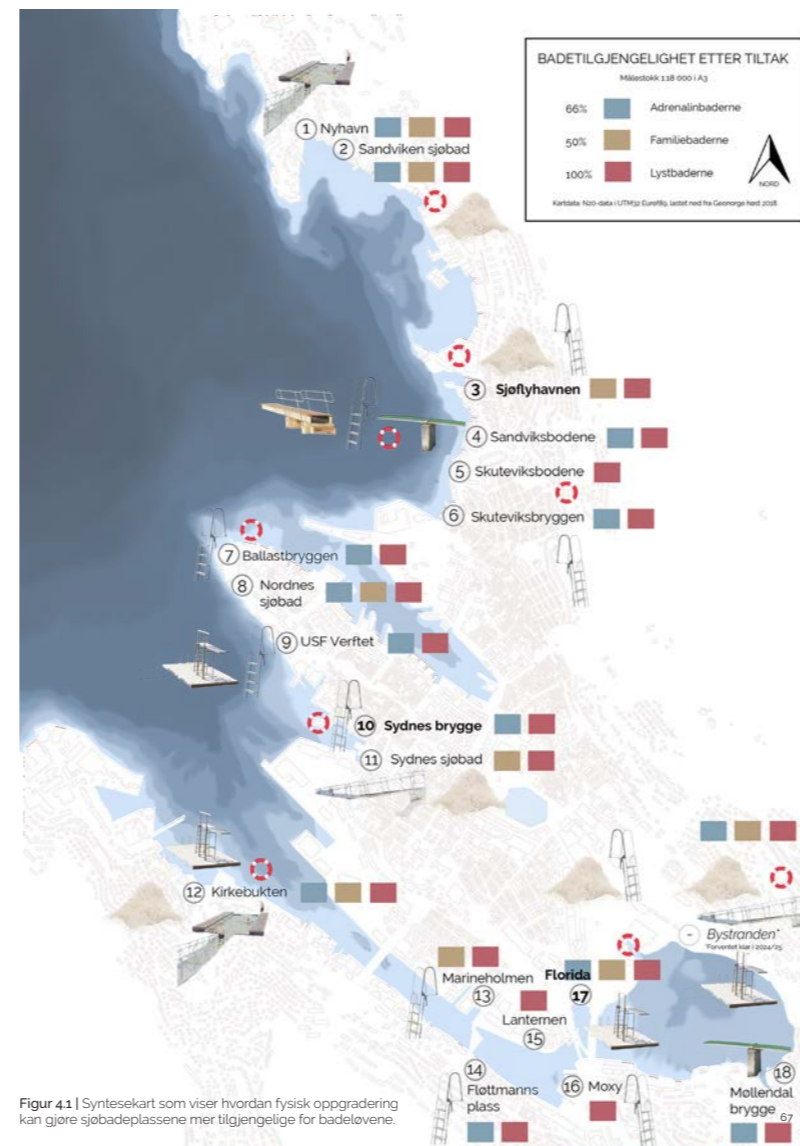
Helikopterplattform i Bergen

Tiildig møte på en slags kjapp strategi på å besvare mot en leveranse.
Tre kulepunkter for Team Haptic + SWECO + Tin:

RFP: introspektiv og rent teknisk.
Forslag: få inn det urbane/sosiale

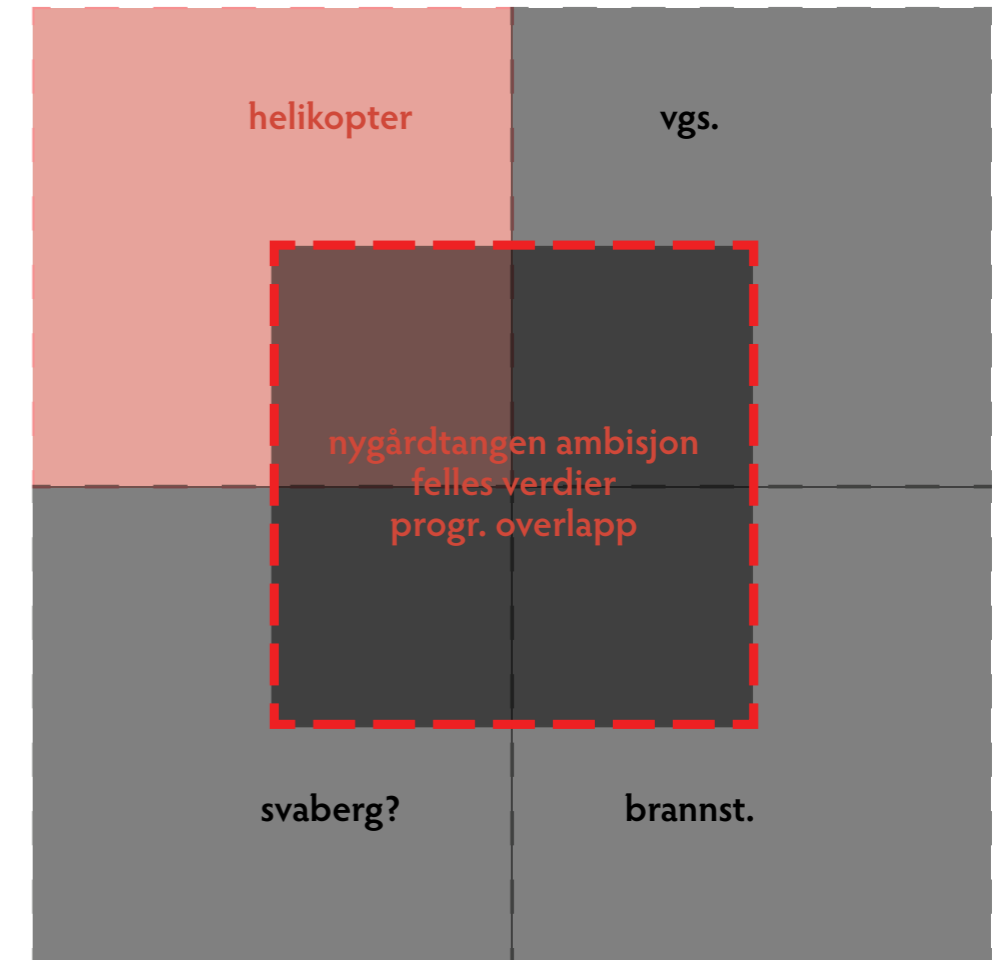
Rom	Antall	areal	tot. areal	Nytt forslag ØØ	Nytt forslag ØØ/Raa	Nytt forslag
Soverom m/dusj WC	4	15	60	Ok		
Soverom m/dusj WC	3	15	45	Ok	"Halvferdige"	
Kontor Lege	1	10	10	8?	8-10	
Kontor Lege	1	10	10	8?	0	
kontor redningsmann	1	10	10	8?		
kontor redningsmann	1	10	10	8?	0	
kontor pilot	1	10	10	8?		
kontor pilot	1	10	10	8?	0	
kontor basesjef	1	10	10	15	???	
kontor lokalmedisinsk leder	1	10	10	15		
ops-rom	1	15	15	20		
ops-rom	1	15	15	0	0	
kjøkken spis stue	1	60	60	Ok	60?	
operativ garderobe	1	40	40	ok		
operativ garderobe	1	35	35	30	0	
dusj - wc	2	35	70	50		
møterom	1	20	20	40		
wc	2	5	10	ok		
Vaskerom	1	20	20	ok		
print kopi lager	1	15	15	ok		
Bøttekott	2	6	12	ok		
Ventilasjonsrom	1	20	20	ok		
UPS-rom	1	10	10	ok		
serverrom	1	10	10	ok		
Trimrom	1	40	40	50		
wc hangar	2	5	10	ok		
Kjemi-lager	1	10	10	ok		
Lager hangar	1	25	25	ok		
Flytek. Verksted	1	20	20	ok		
Kontor mekanisk	1	10	10	ok		
Med.teknisk	1	20	20	ok		
Garasje legebil	1	50	50	ok		
Parkering for crew 1 + mek	4	20	80	ok		
Parkering for crew 2	3	20	60	ok		
Hangar heli 1	1	300	300	430		
					0	
Areal med 2 helikoptre			1162	1640		
Evt. crew 2 medfører			425-- 535	500		Fjerne linjen

Eksisterende underlag: teknisk, praktisk heli.
Nytt underlag: AR prisen 2022 -
bademuligheter

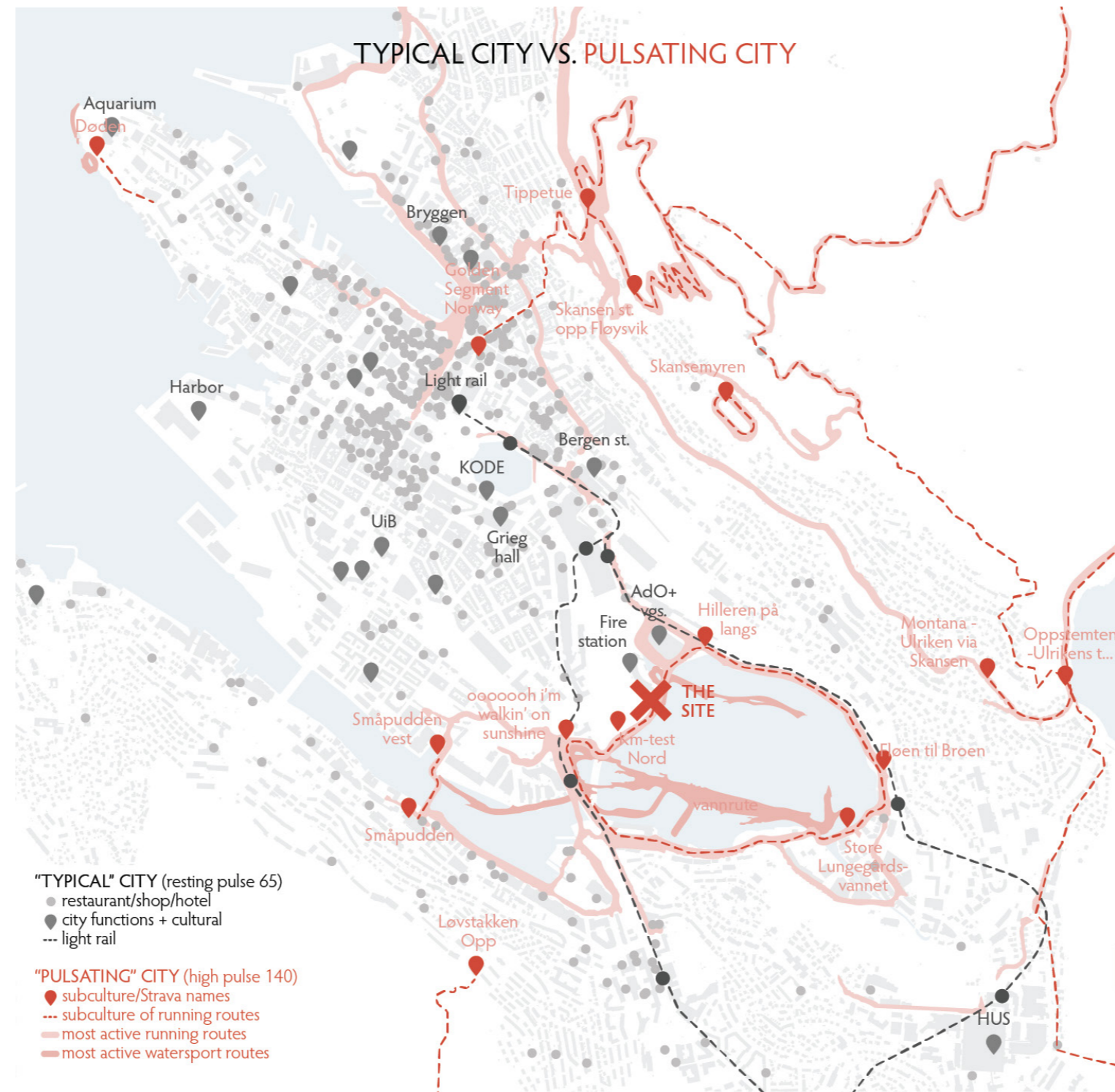
Figur 4.1 | Syntesekart som viser hvordan fysisk oppgradering kan gjøre sjøbadeplassene mer tilgjengelige for badeløvene.

Ett program = praktisk helikopterplattform.
Forslag: akrobatikk imellom/inkl. kontekst.
Maksimere urbanitet
med minimale virkemidler

Helikopterplattform i Bergen

Ta pulsen på byen!

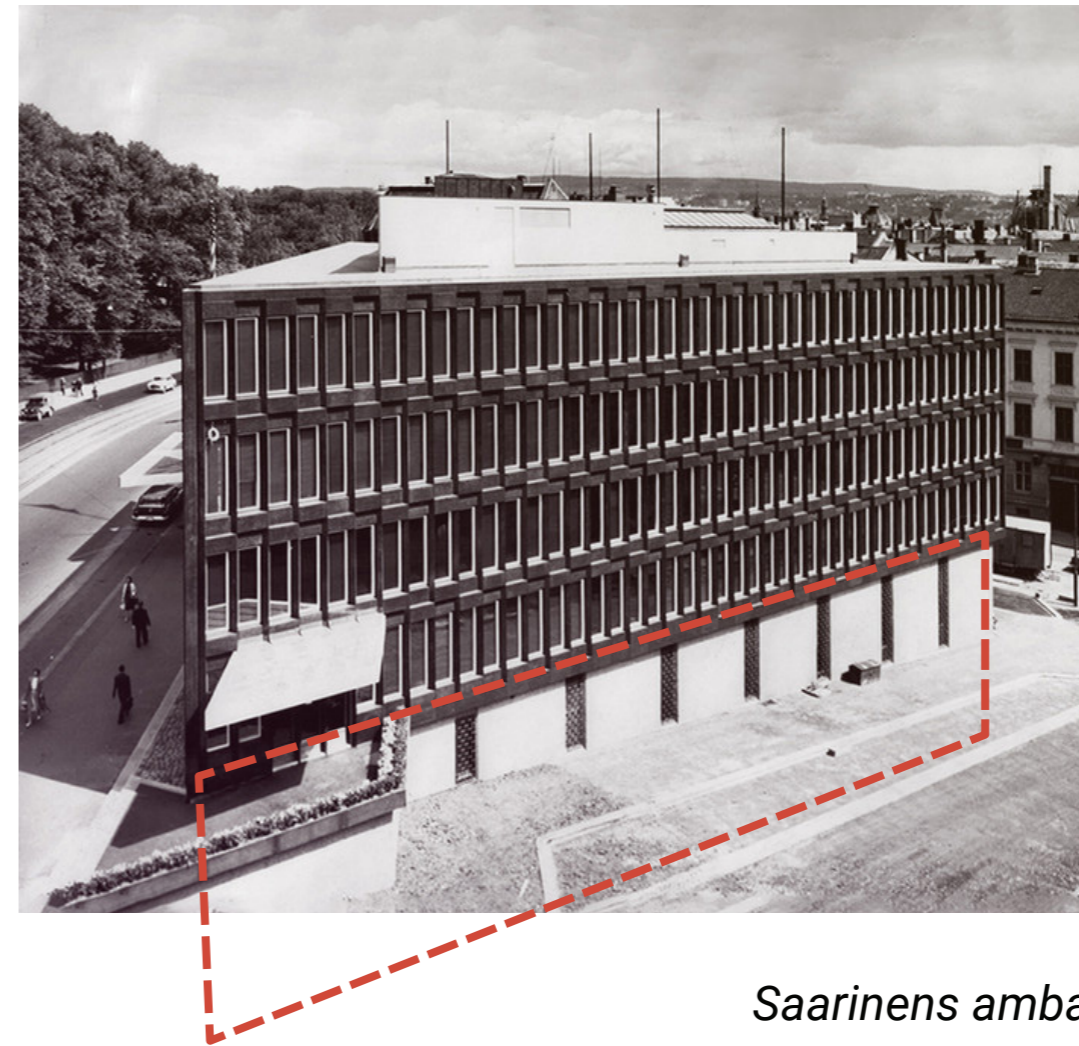
Saarinens Amerikanske Ambassaden

Privat “parallelloppdrag”: oppdragsgiver eier alle innsendt forslag, **ikke pliktig** til å kåre vinner.
Konkurransen underlag: **coworking**, transformer et **strengt verneverdig bygg**, få gjennom en **flere kvm** i detaljregulering.

Forslagsstiller/vinner: *“samme ånd som maestroen behandlet Saarinen i London.
Tilgang til maestroens hemmelige arkiv”*

*Saarinens ambassade i London.
Chipperfields sensitive tolkning.*

*Saarinens ambassade i Oslo.
Jarmund Vignæs reproduksjon av samme ånd.*

Saarinens Amerikanske Ambassaden

Taperteamet KIMA, Lala, Ledsten, Tin, Metric design:
"vi trodde oppdragsgiver ønsket å rette på ryktet sitt"

Tollefsen møter motstand mot boligplaner på historisk Oslo-tomt

Ivar Tollefsen-eide Heimstaden ønsker å bygge 31 nye boliger på Sandaker i Oslo, på en tomt som er regulert til bevaring. Kommunen mener planen har mange problematiske sider og anbefaler den ikke.

Hva oppdragsgiver egentlig ønsket:

"Ammo til å maksimere profitt og få gjennomslag hos PBE og Byantikvaren"

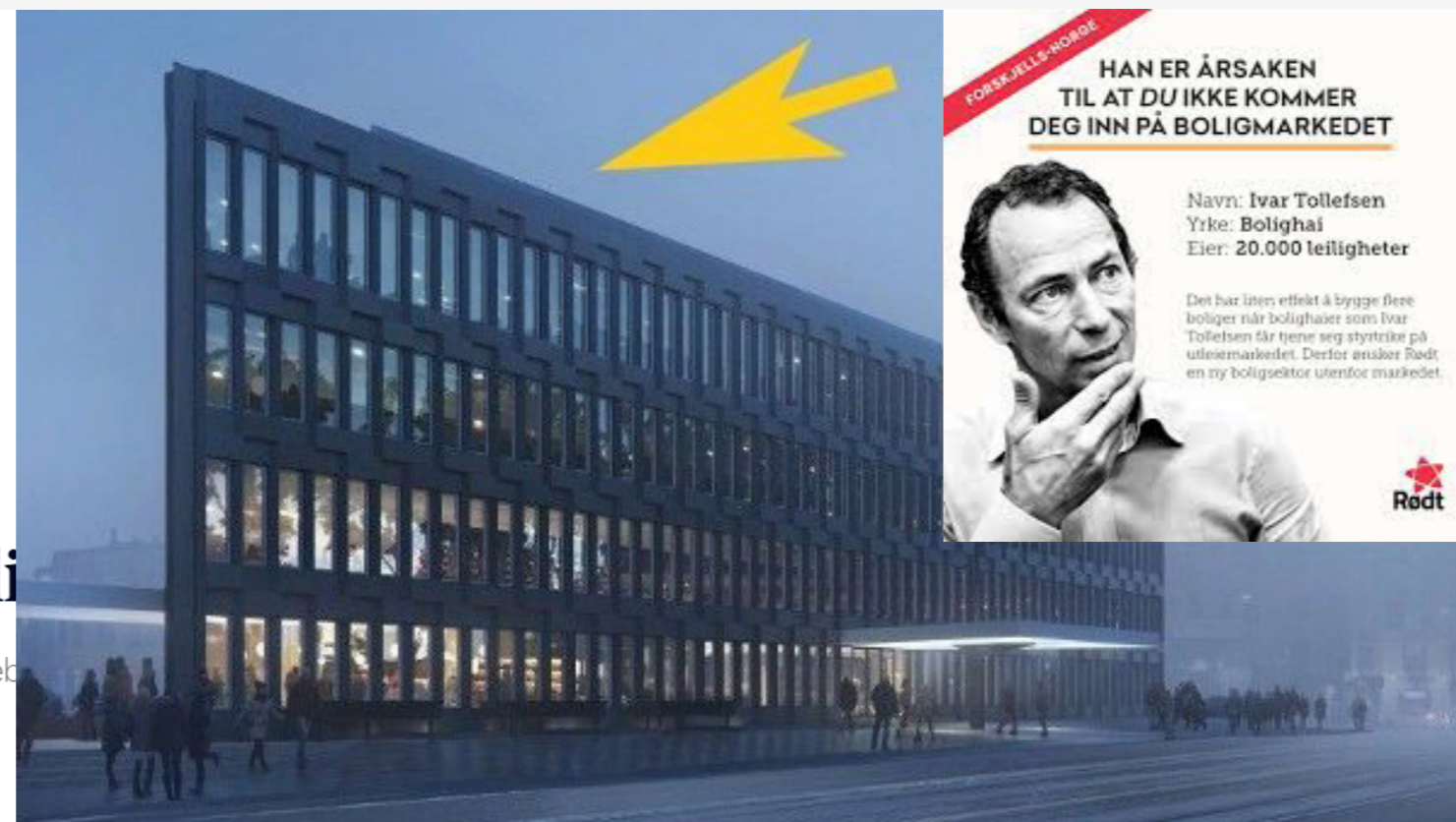
Ivar Tollefsen og sønnen trekker seg fra sauekrangel

Eiendomsinvestor Ivar Tollefsen (58) og sønnen nektet først å binde seg til å ha sauer gående i jaktparadiset de kjøpte i fjor høst, men nå har de trukket klagen.

Ivar Tollefsen kjøpte USA-ambassade - vil ha uteservering på taket

Ivar Tollefsen politianmeldt

Ivar Tollefsen og hans eiendomsselskap Fredensborg ble onsdag denne uken anmeldt til politiet i Oslo for å ha oppgitt for høye arealer i annonser på Finn.no.

Tollefsen sitter på eiendommer for 76 milliarder – eier nesten like mye som Statsbygg

Ni års kamp om sykehusleiligheter

Staten inndro gevinsten etter Oslo kommunes salg i 2001. Beklager retten.

Eiendomsmilliardær Ivar Tollefsen fratras bygårder av bystyreflertallet

Utleiekongen Ivar Tollefsen har nå 200.000 leietagere i Europa

200.000 europeere leier nå sine hjem av det Ivar Tollefsen-kontrollerte svenske selskapet Heimstaden Bostad. Dette rakettfart-voksende selskapet kontrollerer nå en eiendomsmasse verdt 120 milliarder kroner i seks europeiske land.

Sterudkvartalet

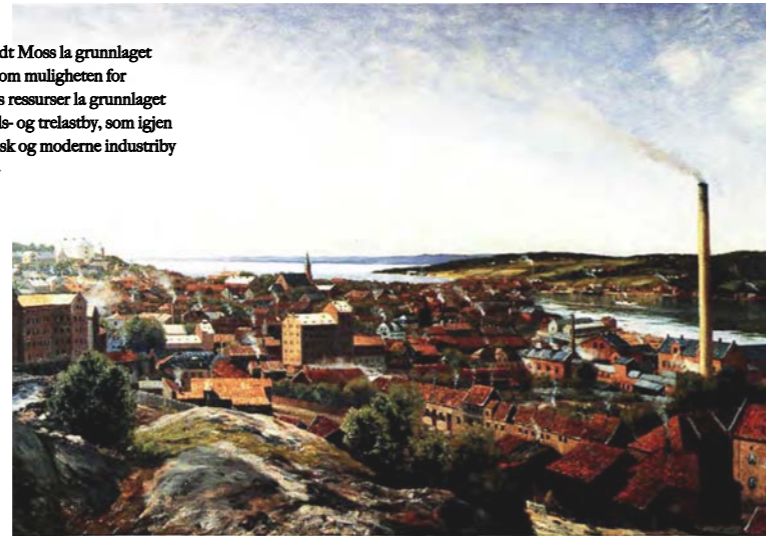
Privat, lukket parallelloppdrag. Vinnerteamets to ulike strategier/fortellinger:

landskapsstrategi (vertical):
 lokal historie, næring, gulrot
 og sånt...

MYTHBUSTERS (lateral):
 avkrefte/bekreftede lokale myter
 gjennom Follobanens inntog.

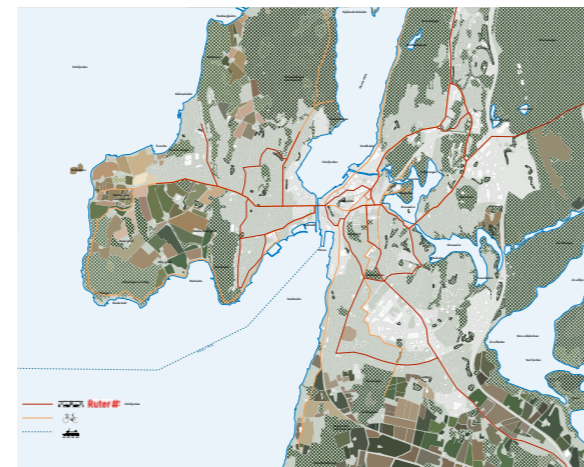
HISTORISK LANDSKAP

«Det rike landskapet rundt Moss la grunnlaget for byens eksistens gjennom muligheten for produksjon. Landskapets ressurser la grunnlaget for at Moss ble en handels- og trelastby, som igjen utviklet seg til en dynamisk og moderne industriby på slutten av 1800-tallet.»

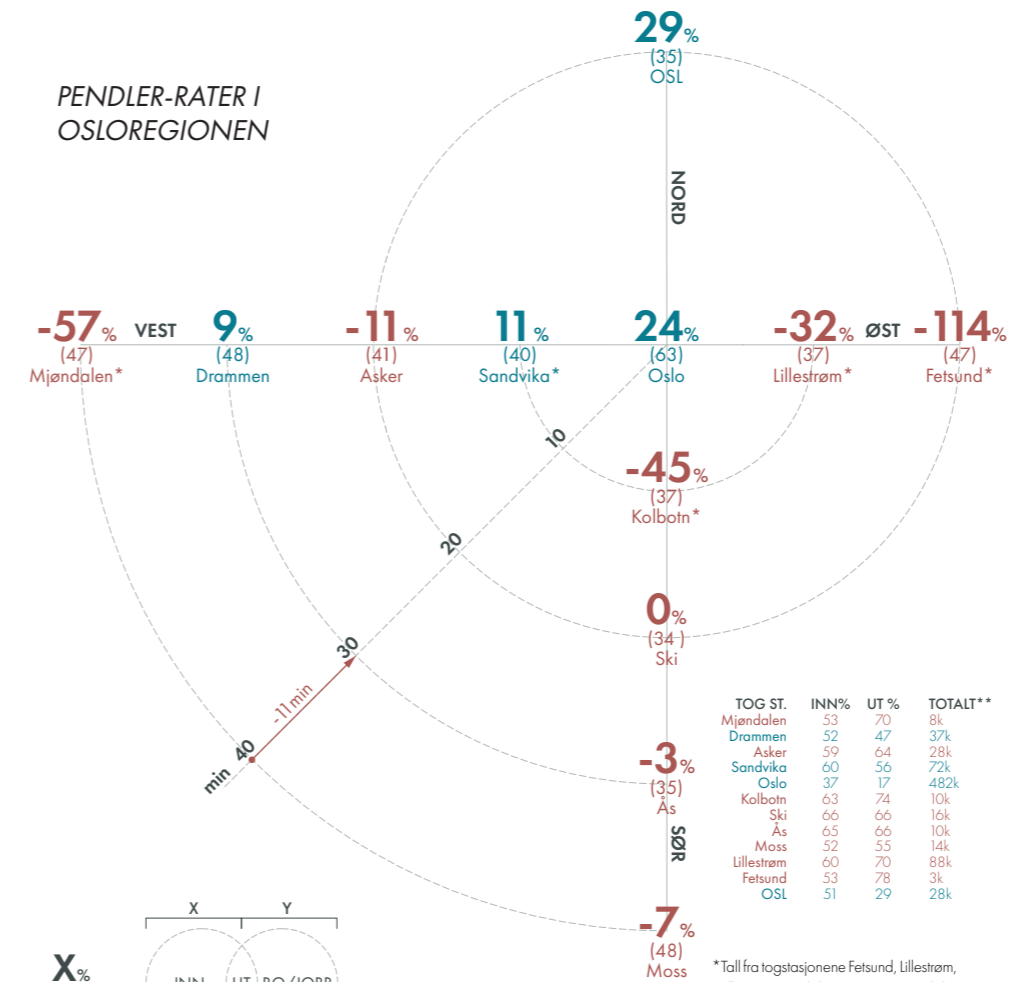

LANDSKAP

«Områdene i umiddelbar nærhet til Moss tilbyr et mangfold av naturgitte ressurser med dyrket mark, utmark, ferskvann og saltvann. Områdene har rikt jordsmønn og god jordkvalitet. De naturgitte ressursene i nærhet til indre by er bemerkelsesverdige.»

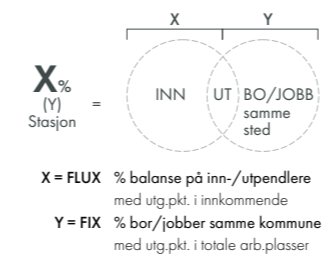
PENDLER-RATER I OSLOREGIONEN

TOG ST.	INN%	UT %	TOTALT**
Mjøndalen	53	70	8k
Drammen	52	47	37k
Asker	59	64	28k
Sandvika	60	56	72k
Oslo	37	17	482k
Kolbotn	63	74	10k
Ski	66	66	16k
Ås	65	66	10k
Moss	52	55	14k
Lillestrøm	60	70	88k
Fetsund	53	78	3k
OSL	51	29	28k

*Tall fra togstasjonene Fetsund, Lillestrøm, Kolbotn, Mjøndalen, OSL og Sandvika er tatt fra kommunene/regionene Fet, Lillestrøm region, Opppegård, Nedre Eiker, Ullensaker og Bærum.

**Totalt arbeidsplasser i kommunen

Horten Havnefront

Åpen utvikler/designkonkurranse
Forhåndskonferanse for alle deltakere =
mulighet for å legge en "offensiv strategi" før forslaget er levert!

NSW

N.TORP

A-LAB

AART

SNØHETTA

Horten Havnefront

Åpen utvikler/designkonkurranse
Forhåndskonferanse for alle deltakere =
mulighet for å legge en "offensiv strategi" før forslaget er levert!

NSW

N.TORP

A-LAB

AART

SNØHETTA

?
allianse med shop-
pingfolka

Horten Havnefront

Oppstilling av ulike rapporter = vekting av argumentasjoner i byen...

fraværende kunnskapsintensive
bedrifter i sentrum
(ref. X faktor!)

uklar identitet og rykte?
(ref. kommuneplan)

motstridende
handelsanalyser
(ref. Snøhetta)

sensitiv boligutvikling
(ref. Alab).

Horten Havnefront

tapte med 1 stemme pga. **leste ikke underlaget/reguleringsplan godt nok...**

Europan 14: Alta

Den faktiske oppg.forståelsen
normativt aka. "alt og ingenting"

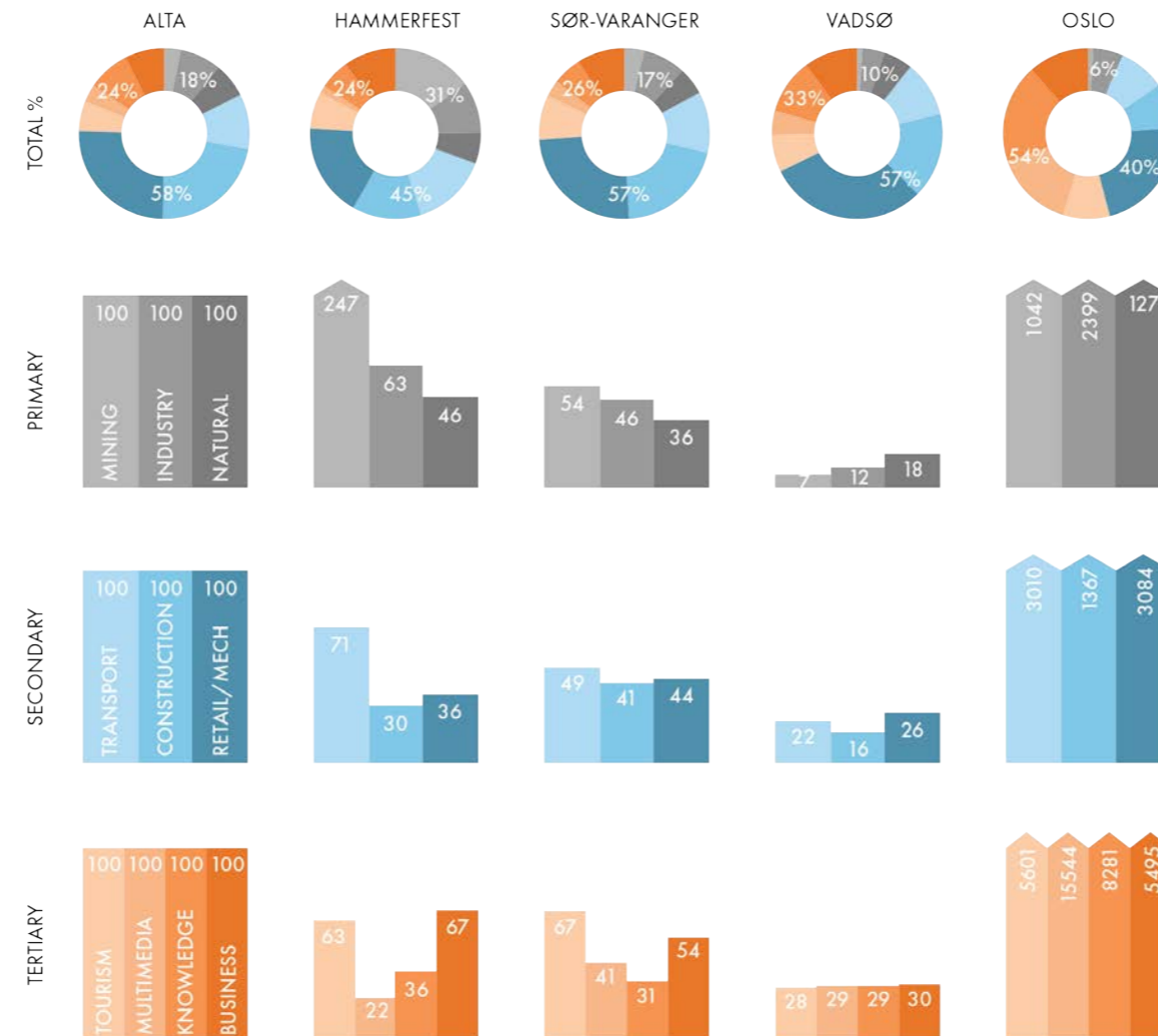
Europan 14: Alta

Ny, supplerende oppg.forståelse

Funn: Alta er det dominante arbeidsmiljøet i flere sektorer i hele Finnmark (SSB).

Forslag: sosiale møteplasser for fylket (spesifikke program).

ECONOMIC SECTOR	ALTA	HAMMERFEST	SØR-VARANGER	VADSØ	OSLO
MINING	173	428	93	12	1 803
INDUSTRY	435	276	200	51	10 435
NATURAL	359	165	128	66	455
TRANSPORT	581	410	286	128	17 486
CONSTRUCTION	1 238	371	510	195	16 922
RETAIL/MECH	1 400	504	612	365	43 173
TOURISM	312	198	210	86	17 475
MULTIMEDIA	189	42	77	54	29 378
KNOWLEDGE	444	160	138	127	36 766
BUSINESS	414	281	223	123	22 748

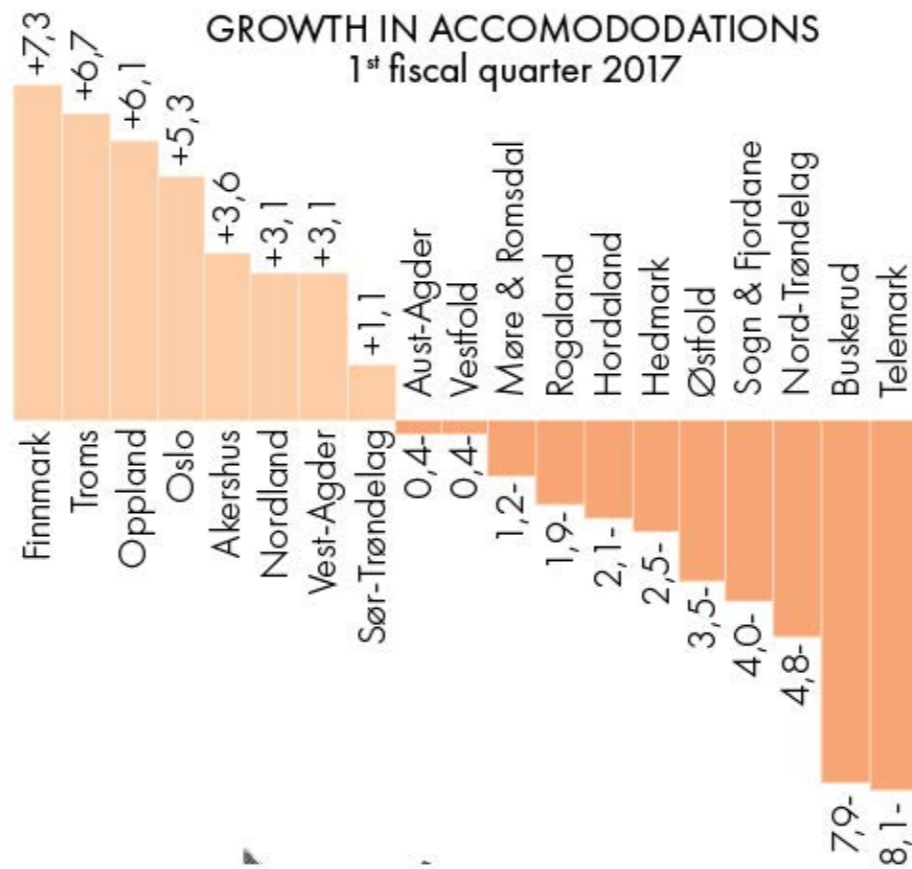
Europan 14: Alta

Ny, supplerende oppg.forståelse

Funn: Turismen boomer i områdene rundt Alta.

Forslag: landingspod før du reiser ut i fylket..

FASTEST GROWING "TOURISM"
COUNTY IN NORWAY!!!!!!

Europap 14: Alta

Ny, supplerende oppg.forståelse

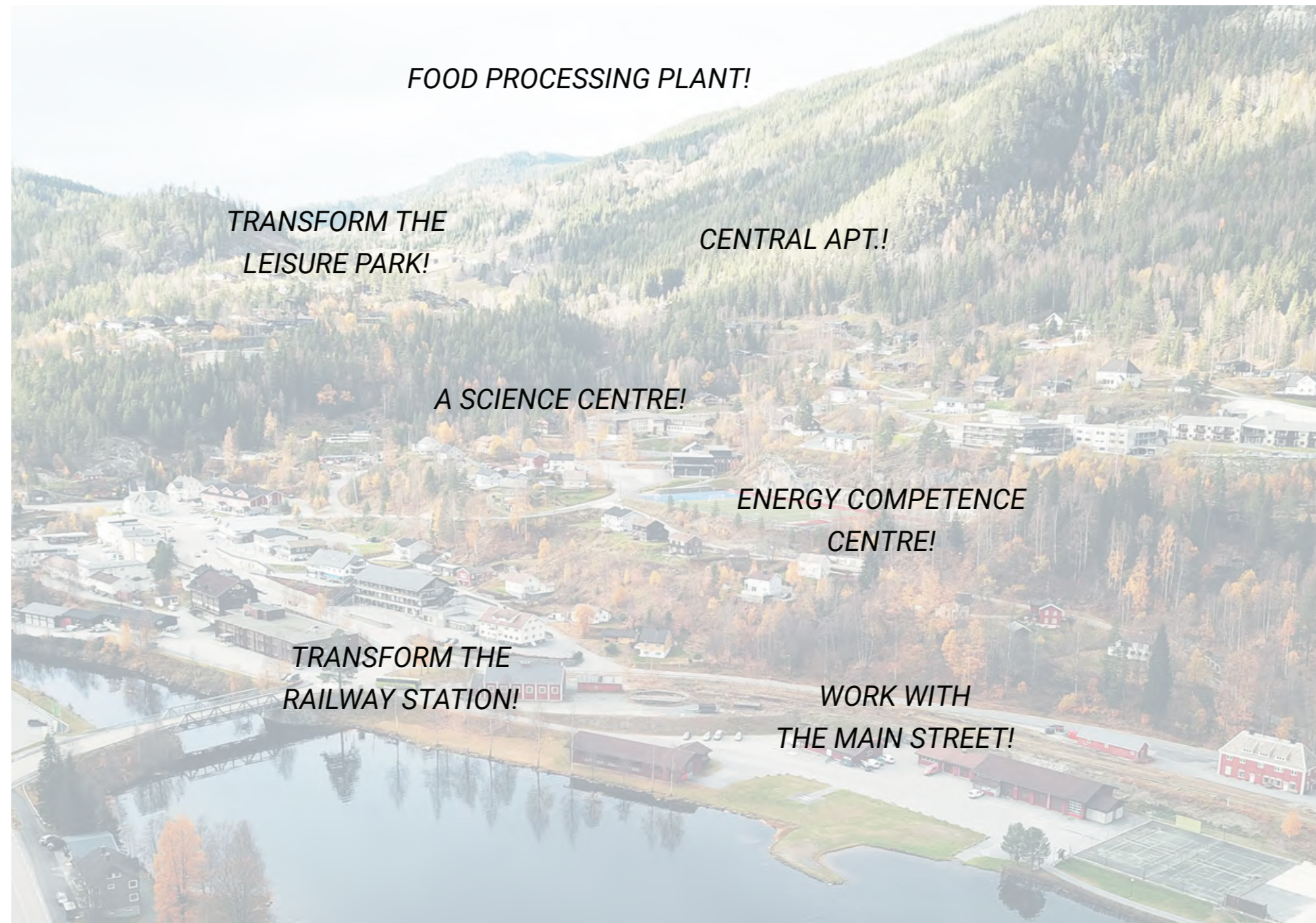
Funn: nyankomne til Alta blir ikke inkludert i lokalsamfunnet (utenforskap). Årsak?

Forslag: programmatisk overlapp, tvinge/trigge tilfeldige møter.

Europas 15: Rødberg

Den faktiske oppg.forståelsen
normativt aka. "alt og ingenting"

Europan 15: Rødberg

Ny, supplerende oppg.forståelse
Særegent forslag: nytt perspektiv.

*"...hvordan kan en bygdekommunen be om mer,
når de ikke engang klarer å vedlikeholde en tennisbane?"*

Europan 15: Rødberg

Lag en fortelling der det er mangel på en!

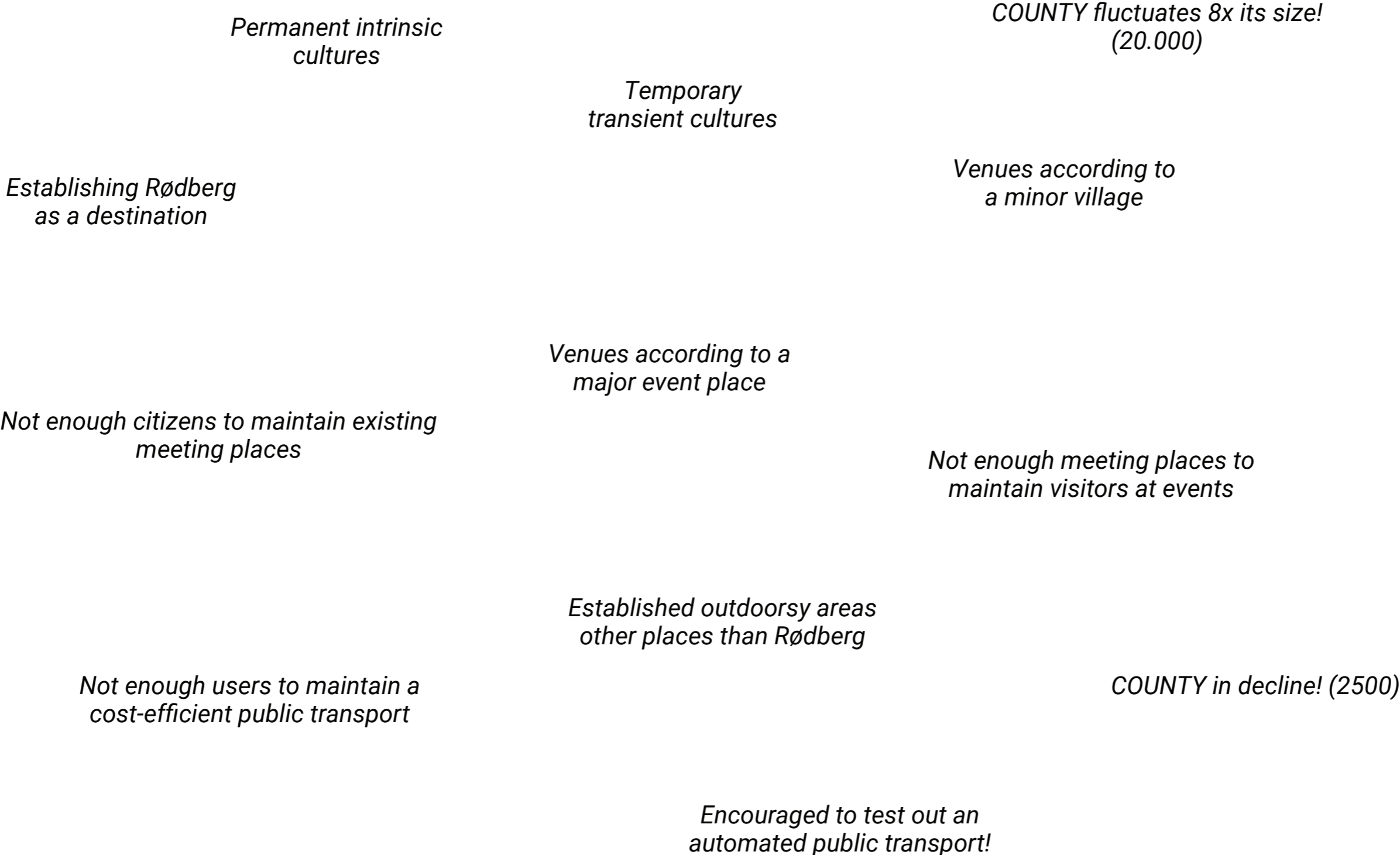

"There is nothing in the world more powerful than a good story."

Tyrion Lannister

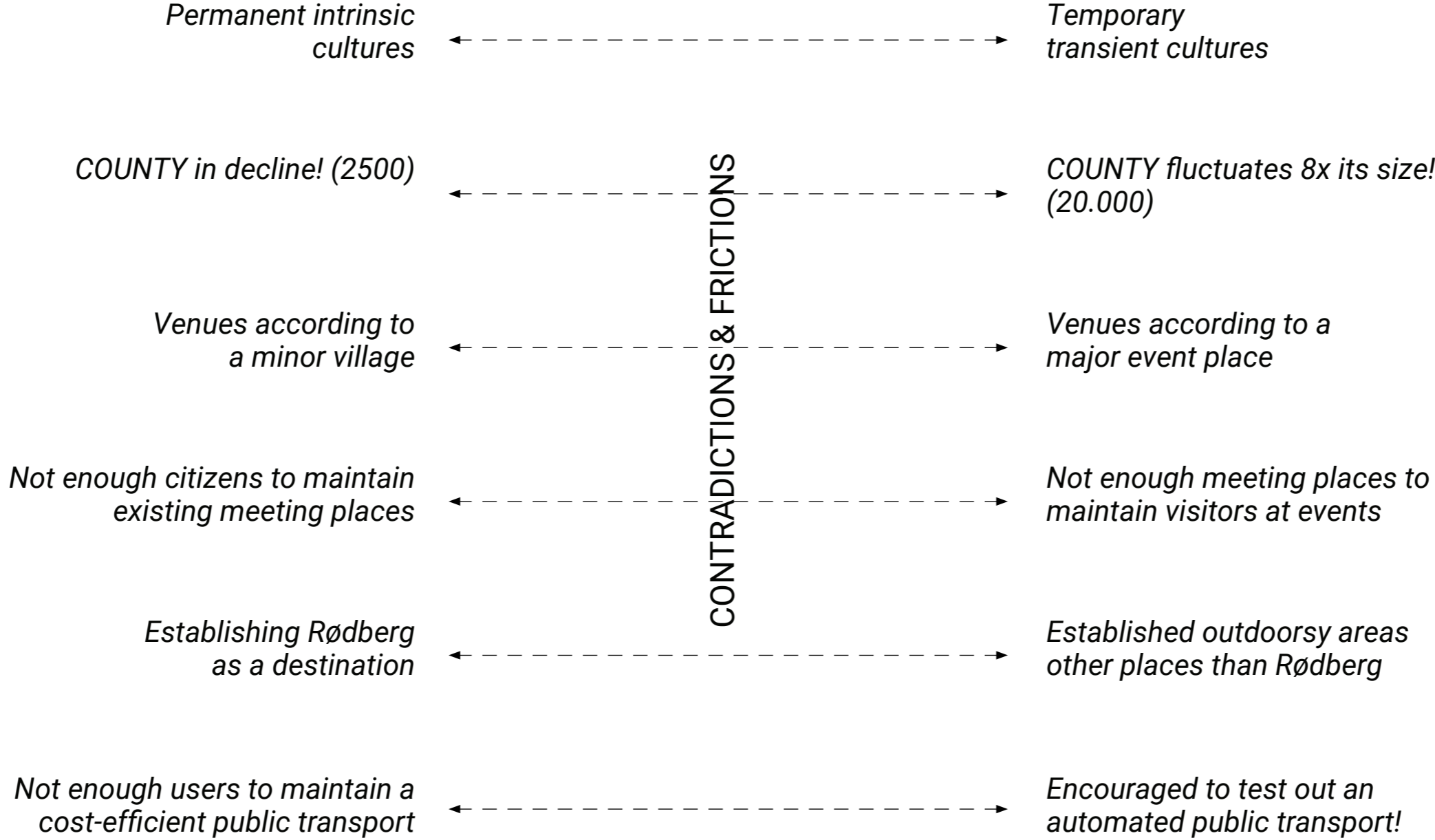
European 15: Rødberg

den faktiske oppg.forståelsen

European 15: Rødberg

den faktiske oppg. forståelsen
ny vekting av argumentene

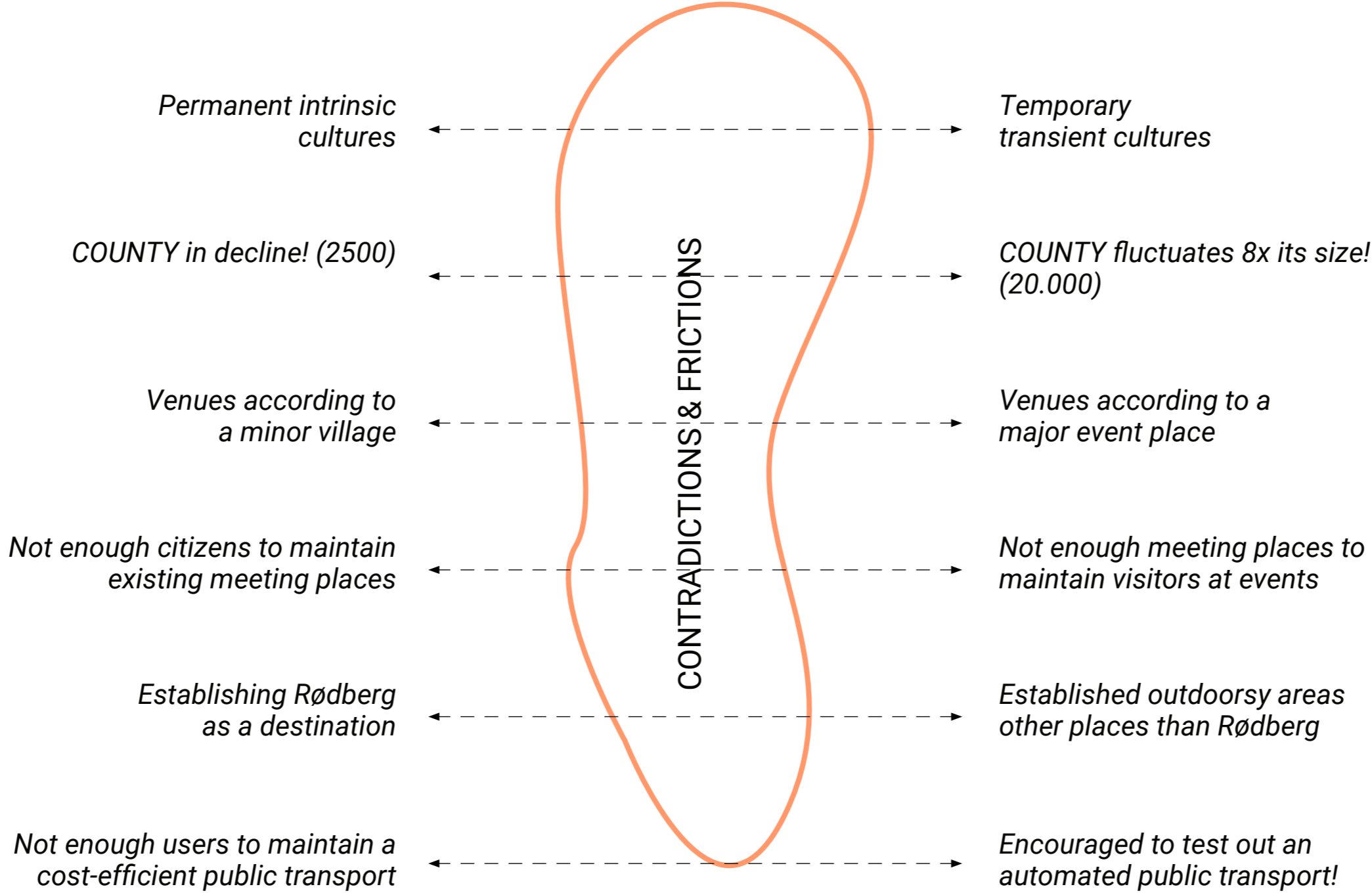

Europas 15: Rødberg

den faktiske oppg. forståelsen
ny vekting av argumentene

en samlet besvarelse i motpoler (forslag)

European 15: Rødberg

Forslag/omskrivning av oppgaveforståelsen/stedsforståelsen:

This entry elaborates upon what is already there: an expanded event infrastructure scheme, that can efficiently shift between occasional events and everyday-use whenever it suits Rødberg and combining the needs of the locals, visitors and cabin owners.

This infrastructure does not only inhabit existing spaces, but consists mainly of transformations. In doing so, one is able to simultaneously able to secure relevance/increased use, and decrease cost and built volumes of any intervention proposed on site.

Europan 15: Rødberg

Forslag: en McDonalds - hvorfor er fastfood program helt kritisk for en bygd som Rødberg? (den lokale Kiwien gir et pekepinn).

KIWI - currently the enterprise with the highest revenue stream
in Nore & Uvdal

Europan 15: Rødberg

Forslag: en McDonalds - hvorfor er fastfood program helt kritisk for en bygd som Rødberg? (den lokale Kiwien gir et pekepinn).

46 million Euros a year - One McDonalds (nearest to Rødberg)
22 million Euros a year - Entire cabin industry in Nore & Uvdal

CO-CREATION

WORKSHOP CO-CREATION/FELLES UNDERLAG

Individuelt, start denne øvelsen, dere får ca. 60 min. Når øvelsen er ferdig, så skal vi alle i plenum dele våre funn og lage et felles underlag for konkurransegrunnlaget. Vi "co-creater" en forståelse og potensielt, strategi!

KONKURRANSEGRUNNLAG AS-IT-IS

Med utgangspunkt i konkurransegrunnlaget for Rosenkrantz gate (2020), skal du kartlegge/ skrive ned på disse punktene:

1. **Normative utsagn**, dvs. hva Sarpsborg i sin helhet, eller enhver kommune i Norge sier om seg selv og hva de ønsker for sin by videre.
- Gul ut/marker rett i PDFen, og skriv notater/stikkord.
2. **Særegne utsagn**, dvs. utsagn som gjelder tomten/området - i dette tilfelle, Rosenkrantz gate. Hva slags utsagn er særegent for tomten du fikk utdelt?
- Gul ut/marker rett i PDFen, og skriv notater/stikkord.
3. **Oppgaveforståelse/teamsammensetning**, hvilke hovedpoeng og kompetanseomr. er viktig å belyse i denne 2 x 2 siders øvelsen. Tenk hvem som leser dette, juryen, hva innbyggerne trenger, kommunale ambisjoner osv.
- Skriv noen stikkord og lag en plan for hvordan å besvare dette!

FORMAT: Marker rett inn i PDF, og skriv ned stikkord, gjør deg selv en fornuftig forståelse ila. 60 min!

FORTOLKNINGER OG FORSLAG

4. **Supplement**, hvilke utsagn/argumenter ville du supplert med fra andre steder enn konkurransegrunnlaget?
- Skriv ned kildene for hva du supplerer med, slik at vi forstår din tankerekke.
5. **Forslag og strategi (narrativ)**, basert på det du vet nå, hvordan bruker du dette til å informere din utdelte tomt? Hva er din fortelling/ditt originale bidrag til forståelsen av din tomt?
- Start gjerne med din påstand/ditt forslag i en setning - deretter forklar tankerekken din i tekst.

FORMAT: Ren tekst/og kulepunkter, suppler gjerne med diagrammer om du ser behov for det.

TIPS!

- **Du må være i stand til å si noe originalt.** Oppdragsgiver er ikke interessert i det de allerede vet, dvs. det normative!
- **Vær lett på labben!** Husk du har ganske kort tid til å lese, ta notater og foreslå noe. Vær smart om tiden deres.
- **Dette er ikke eksakt vitenskap**, derav så finnes det ikke riktige svar - men vi må stille oss spørsmålet: hva er det mest interessante svaret?
- **Ta et utvalg, ikke løs alt!** Dere klarer ikke å løse alle Sarpsborgs problemer, og det er heller ikke poenget. En enkelttomt = et enkeltproblem.

1. NORMATIVE UTSAGN

Generelle utsagn om Sarpsborg i sin helhet, eller hva enhver kommune i Norge ville sagt om seg selv:

- ønsker økning sykkel
- grønne lunger
- mer gåing
- byen har historisk identitet. (her er det en mulighet).
- sentral node i regionen.
- flere arbeidsplasser (skattepenger).
- befolkningsvekst på over 5% - problemer med å tilby tjenester...
- arbeidsplassvekst 2500 (ønsketenkning?).
- attraktivitet
- livskraftig?
- 1000 års jubileum - vi må rette blikket mot fremtiden!
- moderne byen (mulighet).
- eneste 1000 års jubelium (kulturhengeknagger).

2. SÆREGNE UTSAGN

Generelle utsagn om Sarpsborg i sin helhet, eller hva enhver kommune i Norge ville sagt om seg selv:

- 1000 års er faktisk særegent Sarpsborg - hengeknagger
- Rosenkrantz gate skal utvikles som en unik karakter.
- høyere arealutnyttelse av sidegatene.
- Byen ved fossen (brand)
- avrundet hjørner/kvartalstruktur.
- husker redusere/øke trafikken....(?)
- trehusbebyggelse som ønsker å bevare og uttrykk.. dette ønsker de for spesifikt...

3. OPPG.FORSTÅELSE/TEAM

hvilke hovedpoeng og kompetanseomr. er viktig å belyse i denne 2 x 2 siders øvelsen. Tenk hvem som leser dette, juryen, hva innbyggerne trenger, kommunale ambisjoner osv.

OPPG.FORSTÅELSE:

- Motsigelse: mer gåing, sykling, kjøring.....
- Ikke motsigelse: gåing sykling, kjøring (ulik lesning)
- koblinger til stasjonen.
- forsiktig med å utkonkurrere hovedgata (hva er alternative?)...

TEAM:

- ark, lark, vei-ing (KRAV!)
- lokal kompetanse (forslag) de kjenner Sarpsborg best - ta med de lokale.
- eiendom (forslag) - de kan tomteutnyttelse/økonomi!
- byantropolog - ganske het emne.
- uteliv/kulturkompetanse omr./ - som jobber mot en klar identitet/historiker... (FORSLAG)
- Stubberud (kulturkompetanse) alliering, skriver romaner og bøker...

4. SUPPLEMENT

hvilke utsagn/argumenter ville du supplert med fra andre steder enn konkurransegrunnlaget?

- SLAGPLAN forslag til hva jeg hadde gjort med gata og inklusjon av type data. ÅDT!..
- OBSERVASJONER/REFERANSER: Gåtomten - spesifikk tomt nær gågata. Hverdagsreise, og innføre en slags gåtomt. Bringe aktivitet og liv inn til byen katalog: - DogA, Tverrga (morsom omvei)...
- PARALLELL TIL TORGGATA I OSLO - overførbar kunnskap
- BOLIGTYPOLOGI - strategier variasjon disse eneboligvillaene..
- EIENDOMSTRANSFORMASJON: hvaer eiendommene og hva kan det være - innlemme eierstruktur...
- EXCELSHEETS-

5. FORSLAG/STRATEGI

basert på det du vet nå, hva er ditt selvstendige/originalt forslag i korte trekk og strategi for å gjennomføre dette?

- Shared space - gate med sykling/gå/kjøre bil (svarer motsigelsen i 3).
- Hierarki av intimitet - belyse det fra stasjon til rosenkrantz gata., fra formell til uformelle til intimt..
- AKVAKULTUR/aktiviteter - trekke vann inn i byen i kombinasjon med overvannshåndtering... Variasjon...
- Grønne akser - koble Glomma med byen - opphavet...
- Bygge videre på shared space - ref. WOONERF.
- Kulturfasilitering. Kultur lever... hvem holder liv i den type liv i sentrum...
- Ferdselsåren styrke det med grep: fokus på myke traffikanter..
- Lavinntektsfamilier, at det diskuteres og tenkes som en del sentrumsstrategi (inkludasjon og boligsektor strategi, leie-til-eie)....
- Lokal forankring og unngå ovenfra ned...!
- Vit forskjellen på romlig, arkitektur, sosiale, økonomiske strukturer og når dere besvarer de ulike.
- 1000 års jubileum.....
- AKVAKULTUR virker som viktig grunnlag.....
- forstå sammensetning av forslag - forstå hverandre og de andre 13 gruppene...